

SPIS TREŚCI:

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	PODSTAWY, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	3
1.2.	METODY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	3
2.	INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
2.1.	TEREN OBJĘTY PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OBECNE ZAGOSPODAROWANIE	5
2.2.	CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH	6
2.3.	POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI	7
2.4.	PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	8
3.	ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU	8
3.1.	UKSZTAŁTOWANIE TERENU	8
3.2.	BUDOWA GEOLOGICZNA	9
	ZŁOŻA KOPALIN I WARUNKI GÓRNICZE	9
	OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI	10
3.3.	WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE	10
	JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd)	11
3.4.	POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY	11
3.5.	HYDROGRAFIA	12
3.6.	KLIMAT	13
3.7.	WARUNKI AEROSANITARNE	14
3.8.	KLIMAT AKUSTYCZNY	14
3.9.	BIOSFERA	15
	FLORA	15
	FAUNA	16
3.10.	Obszary Chronione	16
4.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	17
5.	STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	18
6.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	19
7.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA ŚRODOWISKO, A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW	20
7.1.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000	21
7.2.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GRUNTY	22
7.3.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	23
7.3.1.	Wpływ na Jednolite Części Wód	24
7.4.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE	25
7.5.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI	26
7.6.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ	31
7.6.1.	Wpływ na Teriologiczne Korytarze Ekologiczne	32
7.7.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE	32
7.7.1.	Lasy Chronne	32
7.7.2.	Grunty Rolne i Leśne	32
7.7.3.	Złoża Kopalin	32
7.8.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ	33
7.9.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA DOPRA MATERIAŁNE I ZABYTKI	33
7.10.	USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W KONTEKŚCIE ZAŁOŻEŃ STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030	34
8.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	35

9.	ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	36
10.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	36
10.1.	OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	37
10.2.	OCHRONA ŚRODOWISKA WODNO - GRUNTOWEGO.....	37
10.3.	OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM	38
10.4.	OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	38
11.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	38
12.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	39
13.	DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA WYBRANYCH ELEMENTÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU ORAZ UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH.....	42

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1	Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle granicy administracyjnej miasta Bytomia.....	5
-----------	--	---

SPIS TABEL:

TABELA 1	Zestawienie złóż węgla kamiennego w granicach analizowanego terenu	9
TABELA 2	Poziom dźwięku emitowanego do środowiska z poszczególnych źródeł – notowany w graniach analizowanego terenu....	15
TABELA 3	Charakterystyka typów oddziaływań.....	21
TABELA 4	Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.....	29

SPIS ZDJĘĆ*:

ZDJĘCIE 1	Zabudowa jednorodzinna przy ul. Bażantowej, południowo – wschodnia część terenu.....	42
ZDJĘCIE 2	Zabudowa jednorodzinna i powierzchnie nieużytków, południowo - zachodnia część terenu	42
ZDJĘCIE 3	Zabudowa jednorodzinna i powierzchnie nieużytków, wschodnia część terenu, widok z Parku Fazaniec.....	43
ZDJĘCIE 4	Obszar hałdy po górnictwie rudnym – roślinność spontaniczna	43

*DOKUMENTACJĘ FOTOGRAFICZNĄ WYKONANO W MIESIĄCU CZERWCU 2025 r.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH:

Załącznik 1.	Mapa prognozy oddziaływania na środowisko	w skali 1: 5 000.
--------------	---	-------------------

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY, CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bytom - etap V - dla terenu położonego w rejonie ulicy Bażantowej.

Zasadniczym celem niniejszej prognozy jest przedstawienie i analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją projektowanych w miejscowym planie przeznaczeń i zagospodarowania terenu.

Zakres merytoryczny prognozy oddziaływania na środowisko został określony w *Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.).

1.2. METODY I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE WYKORZYSTANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Na potrzeby sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dokonano rozpoznania i analizy uwarunkowań ekofizjograficznych terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a następnie w ich kontekście oszacowano możliwe oddziaływanie na środowisko projektowanego sposobu zagospodarowania terenów. Przeanalizowano czynniki potencjalnie mogące wpłynąć niekorzystnie na środowisko. Dokonano oceny MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych. Źródło informacji o stanie środowiska i jego zasobach na przedmiotowym terenie stanowiły dostępne opracowania, a także materiały kartograficzne.

Dla określenia potencjalnego wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko posłużono się metodami analitycznymi wykorzystując analogie pomiędzy planowanymi przeznaczeniami terenów, a obszarami już zagospodarowanymi o zbliżonych funkcjach w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych.

Prognozę sporządzono w oparciu o następujące akty prawne:

- 1.2.1.) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, z późn. zm.);
- 1.2.2.) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2024, poz. 54, z późn. zm.);
- 1.2.3.) Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1478);
- 1.2.4.) Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1087);
- 1.2.5.) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1290);
- 1.2.6.) Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 530);
- 1.2.7.) Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 82);
- 1.2.8.) Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1292);
- 1.2.9.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity, Dz.U. 2014, poz. 112);
- 1.2.10.) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448);
- 1.2.11.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023, poz. 300);
- 1.2.12.) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335);
- 1.2.13.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2022 poz. 2380);
- 1.2.14.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409);
- 1.2.15.) Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408);

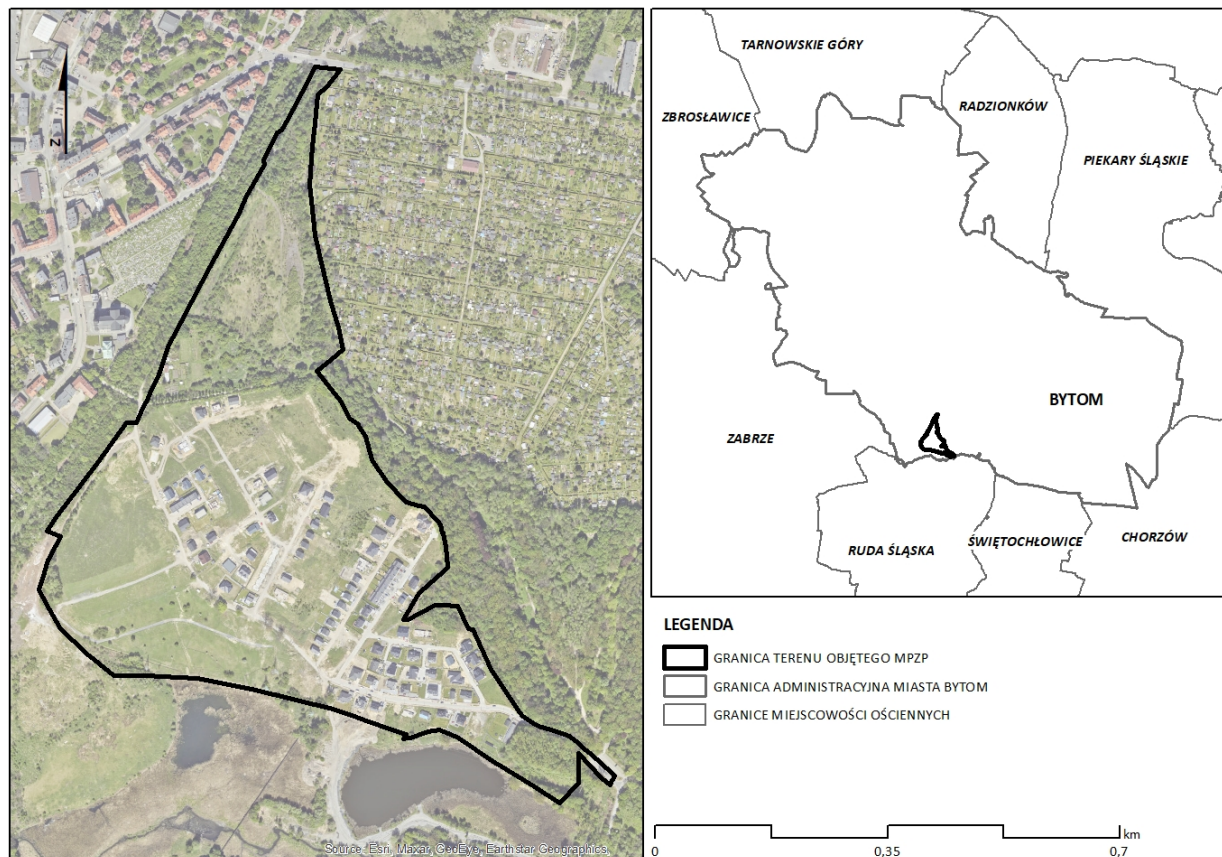
- 1.2.16.) Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz.U. Dz.U. 2023 poz. 1589);
- 1.2.17.) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.);
- 1.2.18.) Program ochrony powietrza dla terenu województwa śląskiego, przyjęty Uchwałą Nr VI/62/8/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 r.

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano informacje zawarte w następujących materiałach źródłowych:

- 1.2.19.) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami;
- 1.2.20.) Program Ochrony Środowiska dla miasta Bytom na lata 2022 – 2030 z perspektywą do roku 2035” przyjęty uchwałą nr LXXI/890/22 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 28 listopada 2022 r.;
- 1.2.21.) Strategia Rozwoju Miasta Bytom 2030+ przyjęta uchwałą nr LXXIII/930/23 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 30 stycznia 2023 r.;
- 1.2.22.) Strategia ochrony przyrody województwa śląskiego do roku 2030, opracowana we współpracy Urzędu Marszałkowskiego oraz Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, 2012 r.
- 1.2.23.) Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Bytom, w skali 1:50 000;
- 1.2.24.) Mapa hydrograficzna Polski, ark. Bytom, w skali 1:50 000;
- 1.2.25.) Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa;
- 1.2.26.) Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
- 1.2.27.) Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostępne online: www.igipz.pan.pl);
- 1.2.28.) Jędrzejewski W. i in. 2005 (2011): *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011);
- 1.2.29.) Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.;
- 1.2.30.) *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2013 r.;
- 1.2.31.) Ocena stanu akustycznego województwa śląskiego na podstawie map akustycznych wykonanych w ramach III etapu mapowania, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Katowice 2018 r.;
- 1.2.32.) <http://www.katowice.wios.gov.pl>;
- 1.2.33.) powietrze.katowice.wios.gov.pl;
- 1.2.34.) <http://wkz.katowice.pl/>;
- 1.2.35.) <http://katowice.rdos.gov.pl/>;
- 1.2.36.) www.gddkia.gov.pl;
- 1.2.37.) www.btsearch.pl (stan na 04.2024);
- 1.2.38.) <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>;
- 1.2.39.) <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/SOPO>;
- 1.2.40.) <http://pgi.gov.pl>;
- 1.2.41.) <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/>;
- 1.2.42.) <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>;
- 1.2.43.) <http://opitpp.orsip.pl>;
- 1.2.44.) <https://crfop.gdos.gov.pl/>;
- 1.2.45.) <http://www.bytom.pl/>;
- 1.2.46.) <https://sitplan.um.bytom.pl/>.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. TEREN OBJĘTY PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU I JEGO OBECNE ZAGOSPODAROWANIE

RYСУNEK 1 Lokalizacja terenu objętego opracowaniem na tle granicy administracyjnej miasta Bytomia

Teren objęty ocenianym projektem planu miejscowego, zlokalizowany jest w południowej części miasta Bytomia, przy granicy z Rudą Śląską (dzielnica Orzegów) – w rejonie ul. Bażantowej. Otoczenie przedmiotowego terenu stanowią: od południowego – wschodu – zabytkowy Park Fazaniec, od północnego – wschodu – zespół Rodzinych Ogrodów Działkowych „Jedność Robotnicza”, od południa – tereny nieużytków przemysłowych, częściowo porośniętych roślinnością spontaniczną wraz ze zbiornikami zapadliskowymi, w tym Stawem Niemieckim oraz hałdą po górnictwie węglowym, od zachodu – obszary zabudowy dzielnicy Bobrek, odgraniczone od analizowanego obszaru pasem zieleni wysokiej. Analizowany teren zajmuje powierzchnię około 32,5 ha.

Teren objęty opracowaniem charakteryzuje się zróżnicowanym sposobem użytkowania oraz stopniem przekształcenia. W jego północnej części zlokalizowana jest hałda, pochodząca z dawnej działalności górniczej, związanej z wydobyciem rud metali¹. Obszar hałdy po górnictwie rudnym, o powierzchni około 3,1 ha, obecnie pozostaje niezagospodarowany i porośnięty jest niską roślinnością spontaniczną oraz lokalnie – kępami drzew i krzewów. Część południowa terenu przez długi czas wykorzystywana była rolniczo, jednak z czasem zaprzestano prowadzenia gospodarki rolnej. Na podstawie analizy materiałów archiwalnych – ortofotomapy² oraz informacji uzyskanych z Urzędu Miasta Bytomia, można stwierdzić, że od 2016 r. w południowo – wschodnim fragmencie terenu, w rejonie ul. Bażantowej, rozpoczął się proces sukcesywnej zabudowy, poprzez lokowanie budynków

¹ <https://www.opi-tpp.pl/> (dostęp: 06.06.2025 r.)

² ortofotomapy programu Google Earth Pro

mieszkalnych – jednorodzinnych – na podstawie wydanych decyzji WZ i pozwoleń na budowę. Obecnie znaczna część dawnych użytków rolnych została już zainwestowana i przekształcona pod zabudowę. Powierzchnie niezainwestowane, porasta roślinność ruderalna, w tym inwazyjne nawłocie. Ciągami drogowymi, umożliwiającymi dojazd w granice analizowanego terenu od strony ul. Orzegowskiej, jest ul. Bażantowa, stanowiąca zarazem główny ciąg komunikacji terenu objętego projektem planu. W rejonie zachodniej granicy terenu przebiega droga gruntowa, umożliwiająca komunikację omawianego obszaru z ul. Zabrzeżską – od północy. Teren łądy po górnictwie rudnym od terenu podlegającego presji zabudowy, oddziela ścieżka piesza, o charakterze drogi gruntowej. Stanowi ona część zabytкового Parku Fazaniec, prowadząca w jego obszar, której towarzyszy aleja topolowa.

2.2. CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH

W ocenianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewiduje się wprowadzenie następujących przeznaczeń terenów:

MN	– teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
KDD	– teren drogi dojazdowej,
KP	– teren komunikacji pieszo - rowerowej,
WS-ZN	– teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej;
ZP	– teren zieleni urządzonej.

Dla analizowanego terenu, nie został dotychczas uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W niniejszej prognozie, oceny zamierzeń planistycznych dokonano w odniesieniu do aktualnego stanu zagospodarowania poszczególnych terenów. Zmiany wynikające z ustaleń ocenianego projektu MPZP, przedstawiono w sposób graficzny na mapie prognozy, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego opracowania. Poniżej omówiono zmiany przeznaczenia terenów, wynikające z ustaleń ocenianego projektu MPZP.

Na mocy ocenianego projektu planu, przewiduje się:

- 1) Wprowadzenie przeznaczenia terenu wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej (**WS-ZN**) oraz terenów zieleni urządzonej (**ZP**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w tym lokalnie zadrzewionych

Proponowany sposób przeznaczenia terenów, umożliwi zachowanie porastającej w rejonie opisywanych przeznaczeń zieleni bądź – w przypadku terenów zieleni urządzonej – kształtowanie nowych aranżacji roślinnych. Tereny te, będą stanowiły potencjalne miejsce bytowania drobnej fauny. Wyznaczenie terenów o dużym odsetku powierzchni biologicznie czynnych, będzie sprzyjało retencji wód opadowych i roztopowych, jak również może sprzyjać ograniczeniu efektu miejskiej wyspy ciepła. Choć tereny o przeznaczeniu ZP i WS-ZN obejmują zasadniczo niewielki odsetek powierzchni w skali całego terenu objętego projektem planu, to należy podkreślić, że każda możliwa do zachowania powierzchnia biologicznie czynna na obszarach miejskich będzie wspierała funkcjonowanie całego ekosystemu miasta, zwłaszcza w kontekście utrzymania wewnętrznych powiązań przyrodniczych.

- 2) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**2MN, 4MN**) wraz z terenem drogi dojazdowej (**1KDD**) i terenem komunikacji pieszo – rowerowej (**1KP**), w rejonie terenów w większości zainwestowanych;

Proponowany sposób przeznaczenia powyższych terenów zasadniczo usankcjonuje ich obecne zagospodarowanie. W granicach terenów 2MN i 4MN znajdują się już budynki mieszkalne jednorodzinne, a także – w mniejszym zakresie – powierzchnie wolne od zainwestowania, które umożliwią kontynuację rozbudowy osiedla. Teren 1KDD obejmuje fragment ul. Bażantowej, stanowiącej drogę o nawierzchni asfaltowej, przebiegającą przez obszar osadniczy. Z kolei teren 1KP to ścieżka oddzielająca łąkę od terenów zabudowanych. Z uwagi na zgodność projektowanych funkcji z istniejącym użytkowaniem terenów, niewielki zakres powierzchni możliwych do dalszej zabudowy oraz nieuciążliwy charakter

przyjętych przeznaczeń, planowane zmiany uznaje się za mało znaczące z punktu widzenia oddziaływania na środowisko.

- 3) Wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**3MN**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, porośniętych roślinnością spontaniczną, w tym gatunkami inwazyjnymi; **Wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 3MN w analizowanym zasięgu, stanowi kontynuację kierunku zagospodarowania terenów sąsiednich, na których obecnie rozwija się zabudowa jednorodzinna. Teren ten, choć obecnie jeszcze niezabudowany, funkcjonalnie i przestrzennie powiązany jest z istniejącym osiedlem, a jego przeznaczenie na cele osadnicze wpisuje się w obecne procesy urbanistyczne, zachodzące w granicach terenu objętego projektem planu.**

- 4) Wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**1MN**) wraz z terenem drogi dojazdowej (**1KDD**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, przekształconych, w tym na obszarze poprzemysłowym;

Powyższe tereny zostały wyznaczone w rejonie zdegradowanym – stanowiącym dawną hałdę po górnictwie rudnym. Obszar ten jest przekształcony antropogenicznie, a jego wartość przyrodniczą ocenia się jako niską. Planowane przeznaczenie terenu (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz droga dojazdowa) należy uznać za mało znaczące z punktu widzenia wpływu na środowisko przyrodnicze – z uwagi na istniejący stan degradacji terenu oraz brak cennych elementów przyrodniczych.

Jednocześnie należy wskazać, że z uwagi na poprzemysłowy charakter obszaru oraz jego przeszłość górnictw, nie można wykluczyć występowania w podłożu zanieczyszczeń – w szczególności metali ciężkich. Z tego względu, przed realizacją inwestycji budowlanych, może zaistnieć konieczność przeprowadzenia badań zanieczyszczenia powierzchni ziemi, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Obowiązek ten może zostać nałożony w toku dalszych procedur administracyjnych. W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji powodujących ryzyko, konieczne może być zastosowanie odpowiednich działań zaradczych.

Przedstawiony do oceny zakres zamierzeń planistycznych, wynikający z ustaleń ocenianego dokumentu, nie narusza ustaleń obowiązującego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bytom.

2.3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru dla analizowanego obszaru, jako opracowanie planistyczne jest powiązany przede wszystkim z następującymi dokumentami:

- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjętym uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami;*
- *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ przyjętym uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/20016 z dnia 29 sierpnia 2016 r.;*
- *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2030+" przyjętą uchwałą Nr VI/24/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 października 2020 r.);*
- *Koncepcją Przestrzennego zagospodarowania Kraju 2030 przyjętą uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r.*

Oceniany w niniejszej prognozie projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie (wymienionym w pkt. 1.2) a także nie narusza ustaleń obowiązującego dokumentu studium.

2.4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Stan wybranych komponentów środowiska jak wody powierzchniowe, wody czy powietrze na terenie województwa śląskiego, w tym również w granicach miasta Bytomia, podlega systematycznemu monitoringowi prowadzonemu przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. W ocenianym projekcie planu miejscowego, dla całego analizowanego obszaru, wprowadzono zapisy ustalające zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko. W tym kontekście za wystarczający uznaje się monitoring środowiska prowadzony przez powołane do tego celu instytucje i generalnie nie wskazuje się dodatkowych metod analiz skutków realizacji projektu planu.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, dopuszcza się realizację określonych zapisami planu przedsięwzięć, które zgodnie z *Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko (ze zmianami)*, zaliczane są do przedsięwzięć mogących potencjalnie lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. W zależności od rodzaju docelowych przedsięwzięć, ich realizacja będzie wymagać uzyskania stosownych decyzji administracyjnych, w tym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Wszelkie rozwiązania techniczne i technologiczne oraz rozwiązania mające na celu ochronę zasobów środowiska oraz ograniczenie potencjalnie niekorzystnego wpływu na ludzi, w tym ewentualne działania kompensujące, winny zostać przedstawione przez Inwestora, na etapie sporządzania oceny oddziaływania na środowisko dla przyszłych inwestycji. W ramach w/w postępowania szczegółowo analizuje się oddziaływanie danego przedsięwzięcia na środowisko zarówno na etapie jego budowy, jak i eksploatacji. Na tym etapie, możliwe jest również wskazanie, czy dane przedsięwzięcie będzie wymagało analizy porealizacyjnej. W przypadku takiej konieczności, należy ustalić metody oraz częstotliwość jej przeprowadzenia.

Zgodnie z materiałami archiwalnymi³ oraz informacjami zawartymi w samym projekcie planu, część analizowanego terenu, znajduje się w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej. Na mocy ocenianego projektu planu, na obszarach płytkiej eksploatacji, przewidziano wprowadzenie przeznaczeń terenów, umożliwiających rozwój zainwestowania. W rejonie obszarów płytkiej eksploatacji, istnieje zagrożenie wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni. W przypadku realizacji zainwestowania, w rejonach charakteryzujących się w/w uwarunkowaniami, przed potencjalnym wprowadzeniem na tych obszarach nowej zabudowy, należałoby ustalić geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi.

W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność gruntów nasypowych⁴. Dotyczy to obszaru przemysłowego nr 11 (hałdy po górnictwie rudnym), zlokalizowanego w północnej części terenu. W rejonie obszarów, charakteryzujących się obecnością gruntów nasypowych o znacznej miąższości, przed potencjalną realizacją przyszłych inwestycji, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem w celu określenia warunków posadowienia obiektów.

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU

3.1. UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Zgodnie z podziałem na jednostki fizyczno-geograficzne wg Kondrackiego, analizowany teren położony jest w prowincji Wyżyny Polskie, podprowincji Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w mezoregionie Wyżyna Katowicka (341.13)⁵.

Pierwotna rzeźba terenu, w rejonie którego położony jest analizowany obszar, została na przestrzeni lat przekształcona. Pośredni wpływ na aktualne ukształtowanie powierzchni, miała przede wszystkim prowadzona działalność górnicza, związana z eksploatacją złóż węgla kamiennego, w wyniku której dochodziło do osiadań terenu. Do form morfogenetycznych, stanowiących pozostałość po dokonanej eksploatacji górniczej, zaliczyć można zbiorniki

³ <http://pgi.gov.pl>

⁴ <http://opitpp.orsip.pl>

⁵ Kondracki J., 2001: Geografia fizyczna Polski. PWN, Warszawa

zapadliskowe oraz hałdę pogórnica – zlokalizowane za południową granicą terenu. Bezpośrednio w granicach terenu objętego projektem planu, w jego północnej części, znajduje się hałda po górnictwie rudnym. Bezpośrednie, współczesne przekształcenia powierzchniowej rzeźby w omawianym obszarze, polegały na niwelacji terenu pod obiekty kubaturowe, tj. jednorodzinne budynki mieszkalne oraz infrastrukturę drogową, np. drogę – ul. Bażantową.

Analizowany teren wykazuje nachylenie w kierunku południowym. Rzędne wysokościowe kształtują się na poziomie od około 278 m n.p.m. na północy (w sąsiedztwie ul. Zabrzeńskiej) do około 250 m n.p.m. w rejonie południowej granicy terenu.

3.2. BUDOWA GEOLOGICZNA

Miasto Bytom położone jest w zachodniej części niecki bytomskiej. Podłoże terenu stanowią utwory karbońskie przykryte utworami triasowymi, trzeciorzędowymi oraz czwartorzędowymi.

Człon północny Wyżyny Śląskiej ma rzeźbę strukturalną, a południowy zrębową. W obręb północnej części wyżyny wchodzi przeważnie niskie progi strukturalne założone na wychodniach odpornych skał wieku środkowotriasowego. Taki próg, zbudowany z wapieni i dolomitów triasowych, bardzo potrzaskanych w swych kulminacjach tworzy najwyższe wzniesienia miasta – wyniesienia Stolarzowic, Segietu i Suchej Góry, po których przebiega wododział Wisła – Odra. Po opadających ku dolinie Segetu i Szarlejki stosunkowo stromych stokach progu przebiega granica pomiędzy strukturalną a krawędziową częścią Wyżyny Śląskiej, czyli Progiem Środkowotriasowym reprezentowanym przez Płaskowyż Tarnowicki a Płaskowyżem Bytomsko-Katowickim reprezentowanym przez Obniżenie Szarleja i Brynicy, ograniczające od północy Płaskowyż Bytomski. W okolicach Stolarzowic powierzchnie Płaskowyżów Tarnowickiego i Bytomsko-Katowickiego stykają się łącząc się w jedną powierzchnię. Przebieg wododziału Wisła – Odra w środkowej i południowej części Bytomia (Miechowice – Śródmieście – Rozbark) wyznaczają wychodnie kulminacji utworów triasowych [1.2.19]⁶.

W powierzchniowej budowie geologicznej analizowanego terenu biorą udział osady przynależące stratygraficznie do czwartorzędu, reprezentowane przez piaski, gliny i mułki zwieterlinowe (eluwialne), plejstoceńskie piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz holocenne namuły den dolinnych (wschodnia część terenu)^{7, 8}.

Głębiej w podłożu zalegają utwory górnokarbońskie reprezentowane przez warstwy rudzkie, brzeżne i siodłowe namuru (piaskowce, mułowce, zlepieńce i węgiel kamienny). Warstwy rudzkie, wykształcone zostały w postaci łupków ilastych i piaszczystych, bądź, sporadycznie w postaci piaskowców o miąższości 0 – 300 m. Wschodnie warstw znajdują się we wschodniej części niecki bytomskiej. W obrębie warstw rudzkich wykształciło się siedem pokładów węgla kamiennego o łącznej miąższości 20 m. Warstwy siodłowe budują utwory piaszczyste i łupki o miąższości do 250 m. W obrębie tych warstw wykształciły się cztery pokłady węgla o łącznej miąższości 16 m. Pokłady te stanowią podstawę górnictwa węgla kamiennego w rejonie Bytomia. Warstwy brzeżne budują głównie łupki piaszczyste i ilaste o dużej miąższości oraz ławice piaskowców. Odnaczają się one niewielką zasobnością pokładów węglonośnych⁹.

ZŁOŻA KOPALIN I WARUNKI GÓRNICZE

Obecność w budowie geologicznej utworów karbońskich, warunkuje występowanie w granicach analizowanego terenu złóż węgla kamiennego. W poniższej tabeli przedstawiono ich charakterystykę.

TABELA 1 Zestawienie złóż węgla kamiennego w granicach analizowanego terenu

L.P.	NAZWA ZŁOŻA	ID MIDAS	STAN ZAGOSPODAROWANIA ZŁOŻA
1	Bobrek - Miechowice	331	<i>Eksploracja złoża zaniechana</i>
2	Centrum - Szombierki	329	<i>Eksploracja złoża zaniechana</i>

⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami

⁷ Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Bytom, w skali 1:50 000

⁸ Szczegółowa mapa geologiczna Polski, ark. Zabrze, w skali 1:50 000

⁹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami

Jak wykazano w powyższej tabeli, w chwili obecnej w granicach analizowanego terenu nie jest prowadzona eksploatacja złóż węgla kamiennego. Tym samym, dla powyższych złóż nie wyznacza się obszarów i terenów górniczych.

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez *Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy*¹⁰ oraz zgodnie z informacjami zawartymi w projekcie planu, część analizowanego terenu, znajduje się w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej, związanej z eksploatacją węgla kamiennego.

Za wschodnią granicą terenu, w rejonie działki nr ew. 288/31 wskazuje się na dawną lokalizację szybu kopalnianego, tj. Szybu Stanisław KWK Bobrek, zlikwidowanego w 1975 r.¹¹

TERENY POPRZEMYSŁOWE

W odniesieniu do danych, prezentowanych w ramach systemu *OPI-TPP 2.0*¹², dotyczących terenów pogórnich i przemysłowych, w północnej części analizowanego obszaru, wskazuje się lokalizację terenu przemysłowego nr **11**, określonego jako hałda po górnictwie rudnym. Teren ten obejmuje dawne zwałowisko, obecnie porośnięte roślinnością spontaniczną, w powierzchni 3,1 ha.

Zasięg obszarów płytkiej eksploatacji górniczej oraz zasięg terenu przemysłowego, przedstawiono na załączniku mapowym do prognozy.

OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI

W granicach administracyjnych miasta Bytomia, a tym samym w granicach terenu objętego projektem planu, nie wyznacza się obszarów zagrożonych występowaniem osuwisk i zagrożonych ruchami masowymi ziemi¹³. Zjawiska o charakterze osuwiskowym mogą występować m.in. na terenach płytkiej eksploatacji górniczej, jak również mogą dotyczyć nieustabilizowanych skarp zwałowisk (hałd).

3.3. WARUNKI HYDROGEOLOGICZNE

Zasoby wodne na terenie Bytomia, zarówno powierzchniowe jak i podziemne nie nadają się do wykorzystania ze względu na swoje zanieczyszczenie. Prowadzone wydobywanie węgla kamiennego oraz zakończone wydobywanie rud cynku i ołowiu oraz ich skutki spowodowały zaburzenie stosunków wodnych i wykształcenie rozległego leja depresyjnego w obrębie miasta. Obecnie Bytom zaopatrywany jest w wodę ze zbiorników powierzchniowych położonych poza granicami miasta (Dzieńkowice, Goczałkowice, Kozłowa Góra).

W granicach miasta wyróżnia się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, tj. GZWP nr329 Zbiornik Bytom oraz GZWP nr 330 Zbiornik Gliwice. W obrębie w/w zbiorników głównymi poziomami wodonośnymi w triasowym piętrze wodonośnym są poziomy wapienia muszlowego i retu rozdzielone marglistymi utworami dolnej części warstw gogolińskich. Ponieważ, podobnie jak inne zbiorniki województwa śląskiego tego poziomu, straciły one na znacznych obszarach swój izolujący charakter na skutek redukcji miąższości, dyslokowania, dolomityzacji oraz sztucznie wywołanych połączeń hydraulicznych, dlatego zwykle traktuje się je jako jeden kompleks wodonośny zwany serią węglanową triasu. Kolektorem wód są tutaj wapienie i zdolomityzowane wapienie z przewarstwieniami margli. Poziom jest zasilany bezpośrednio opadami na wychodniach oraz pośrednio poprzez przesączanie z innych warstw np. czwartorzędowych lub jurajskich. Poziom ten stanowi podstawę zaopatrzenia w wodę szeregu miast Górnego Śląska. Głębokość zalegania zwierciadła wód podziemnych jest zmienna i kształtuje się w granicach 40-100 m ppt. Wody w obu zbiornikach przyjmują południowo-zachodni kierunek spływu, lokalnie w obrębie zbiornika Bytom spływ wód następuje w kierunku południowo-wschodnim¹⁴.

Analizowany obszar położony jest poza zasięgiem w/w GZWP.

¹⁰ <http://pgi.gov.pl>

¹¹ <https://sitplan.um.bytom.pl/> (dostęp: 06.06.2025 r.)

¹² <http://opitpp.orsip.pl>

¹³ <http://pgi.gov.pl>

¹⁴ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami

Obszary o płytkim zaleganiu wód gruntowych

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych o głębokości do 1,0 m p.p.t. Obszary te wyznacza się w południowej, północnej oraz zachodniej części terenu. W ich zasięgu znalazły się zarówno tereny istniejącej zabudowy jak i obszary dotychczas niezainwestowane.

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)

Analizowany teren położony jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 129 i kodzie PLGW 6000129. Poniżej przedstawiono jej charakterystykę, zgodnie z informacjami prezentowanymi w *Aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry (IIaPGW)*^{15, 16}.

Numer JCWPd: 129

Kod JCWP: PLGW 6000129;

- **Stan chemiczny:** dobry;
- **Stan ilościowy:** słaby;
- **Stan JCWPd:** słaby;
- **Presje determinujące stan JCWPd:** ilościowa i chemiczna – pobór na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych (rejon GZW) oraz z ujęć komunalnych, presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną;
- **Cel środowiskowy:**
  - stan chemiczny: dobry stan chemiczny,
  - stan ilościowy: brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego);
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych:** zagrożona ilościowo i chemicznie.

Dla analizowanej JCWPd nie wyznacza się odstępstw od osiągnięcia celów środowiskowych, tj. odstępstw z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe oraz odstępstw z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu chemicznego. Wyznaczono natomiast odstępstwo z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – w kontekście stanu ilościowego. Jako uzasadnienie tego odstępstwa, wskazuje się potrzeby społeczno-ekonomiczne, które wpisują się w cele strategiczne „Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku”, „Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”, „Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030”, „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” oraz w założenia Polityki Surowcowej Polski. Brak wykonalnych i korzystniejszych alternatywnych rozwiązań wynika z analiz towarzyszących wykonaniu dokumentacji hydrogeologicznych, natomiast dopuszczalność dalszego poboru była i jest analizowana na etapie przeglądu pozwoleń wodnoprawnych.

3.4. POWIERZCHNIA ZIEMI I GLEBY

Analizowany teren, z uwagi na jego położenie w regionie zurbanizowanym oraz uprzemysłowionym, przez lata podlegał presji antropogenicznej, która w głównej mierze dotyczyła powierzchni ziemi. Do znaczącego przekształcenia powierzchni ziemi, dochodziło tu niewątpliwie w północnej części terenu, w rejonie hałdy porudnej. W rejonie tym, na skutek deponowania materiału obcego, pierwotnie występujące gleby zostały przykryte materiałem obcym, pochodzącym procesów z wydobywania bądź przeróbki surowców. W południowej części terenu, wpływ na gleby miało wieloletnie użytkowanie rolnicze terenu. W wyniku zaprzestania gospodarowania, tereny uległy sukcesywnemu odłogowaniu i zarastaniu roślinnością spontaniczną. Bezpośrednio w granicach terenu objętego opracowaniem, występują także powierzchnie bezglebowe, których zasięg pokrywa się z zasięgiem poszczególnych budynków bądź dróg.

¹⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335)

¹⁶ <http://karty.apgw.gov.pl/> (dostęp: 06.06.2025 r.)

3.5. HYDROGRAFIA

Przedmiotowy teren położony jest w zlewni rzeki Bytomki (zlewnia rzeki Odry).

Zgodnie z informacjami prezentowanymi w ramach mapy hydrograficznej¹⁷, w północno – wschodniej części terenu, wskazuje się występowanie bezimiennego ciek, stanowiącego wraz ciekami odwadniającymi teren Parku Fazaniec – dopływy Bytomki. Prócz powyższego ciek, w granicach terenu, nie występują ciek wodne bądź zbiorniki wodne.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z informacjami prezentowanymi w ramach *Informatycznego Systemu Oslony Kraju*¹⁸, w granicach analizowanego terenu nie wyznacza się terenów zagrożonych wystąpieniem powodzi.

JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH (JCWP)

Analizowany teren położony jest w zasięgu zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie Bytomka. Poniżej przedstawiono jej charakterystykę, zgodnie z informacjami prezentowanymi w *Aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry (IIaPGW)*^{19, 20}.

Nazwa JCWP: Bytomka;

Kod JCWP: PLRW 60000611649;

Ciek istotny z punktu widzenia JCWP: Bytomka – przepływająca w odległości około 150 m na południe od granic opracowania;

- **Status JCWP:** silnie zmieniona część wód;
- **Stan/potencjał ekologiczny:** zły potencjał ekologiczny;
wskaźniki determinujące stan/potencjał ekologiczny: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos, makrobezkręgowce;
- **Stan chemiczny:** stan chemiczny poniżej dobrego;
wskaźniki determinujące stan chemiczny: ołów;
- **Stan (ogólny):** zły stan wód.
- **Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie JCWP:**
  - **Główne źródło presji troficznych:** źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone);
  - **Główne źródło presji zasilających:** ścieki przemysłowe i komunalne;
  - **Główne źródło presji hydromorfologicznych:** prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne;
  - **Główne źródło presji chemicznych:** rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; punktowe - przemysłowe, komunalne, odcieki ze składowisk; nieznane (substancje zakazane).
- **Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego:** zagrożona;
- **Cel środowiskowy:**
  - **Stan/potencjał ekologiczny:** umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot amonowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: zgodnie z zasadą braku dalszego pogorszenia), IO, MMI]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości);

¹⁷ Mapa hydrograficzna Polski, ark. Bytom, w skali 1:50 000

¹⁸ <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335)

²⁰ <http://karty.apgw.gov.pl/> (dostęp: 06.06.2025 r.)

- **Stan chemiczny:** stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [ołów(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry.

Odstępstwa od osiągnięcia celów środowiskowych JCWP:

- o odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, fosfor ogólny, OWO, BZT5. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi, a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań;
- o odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych – związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot amonowy, fosforany, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MMI, ołów(w). Jest to spowodowane czynnikami antropogenicznymi, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań.

3.6. KLIMAT

Klimat rejonu Bytomia zaliczany jest do śląsko-dąbrowskiej dzielnicy klimatycznej (wg regionalizacji E. Romera z 1949 r. należy do krainy klimatycznej Śląsko - Krakowskiej, do typu klimatu Wyżyn Środkowych, z kolei wg R. Gumińskiego z 1948 r., wchodzi w skład dzielnicy częstochowsko – kieleckiej). Leży w strefie klimatu umiarkowanego, gdzie stosunki klimatyczne pozostają w silnym związku z czynnikami cyrkulacyjnymi. Specyficzne położenie wyżyny otwartej od zachodu, północy i wschodu, a częściowo również od południa (Brama Morawska), powoduje że na jej terytorium krzyżują się wpływy różnorodnych mas powietrza (morskiego, kontynentalnego, a także arktycznego i zwrotnikowego). Na omawianym terenie dominują wiatry z sektora zachodniego i południowo-zachodniego, czyli polarno - morskie, które stanowią około 50% ogółu wiatrów. Dominują wiatry słabe o prędkości około 2,5 m/s (40-50% ogółu wiatrów).

Ważnym czynnikiem pogodowym i klimatycznym jest zachmurzenie. Obszar Wyżyny Śląskiej nie wyróżnia się pod względem zachmurzenia od innych rejonów kraju, a roczny stopień zachmurzenia wynosi 65%. Zachmurzenie charakteryzuje się dużą zmiennością w ciągu roku, najmniejsze notuje się najczęściej w końcu lata (sierpień, wrzesień), a największe w grudniu, listopadzie oraz styczniu. Średnie roczne wartości usłonecznienia wahają się od 1300 do 1400 godzin.

Stosunki termiczne uwarunkowane są przede wszystkim dopływem określonych mas powietrza, natomiast ich zróżnicowanie przestrzenne jest związane z rzeźbą terenu. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 7 °C do 8 °C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (od 17 °C do 18 °C), z kolei najchłodniejszym styczeń (od -2 °C do -3 °C). Charakterystyczną cechą są zmiany termiki między obszarem silnie uprzemysłowionym a otaczającymi terenami, gdzie temperatura jest średnio o 1 C wyższa. Charakterystyczna jest tu również duża roczna amplituda temperatur, wynosząca maksymalnie 21 °C. Dodatkowym uwarunkowaniem rozkładu temperatur są niekiedy powstałe w wyniku eksploatacji górniczej będące magazynami zastoin powietrza, utrudniającymi przewietrzanie miasta.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w tej dzielnicy klimatycznej waha się w granicach 700-800mm. W porównaniu ze średnią Polski (około 600mm) jest to wartość wyższa, na co wpływa ośrodek miejsko-przemysłowy wskutek emisji do atmosfery znacznej ilości energii cieplnej, stanowiącej aktywne jądra kondensacji. Maksimum opadów występuje na tym obszarze przeważnie w lipcu i sierpniu, a minimum w styczniu. Liczba dni z opadem śnieżnym stanowi średnio 34 % ogólnej liczby dni z opadem atmosferycznym, wynoszącej 165 dni. Ważną cechą klimatu jest duża ilość dni z pogodą mglistą, do czego w znacznej mierze przyczynia się zadymienie obszaru²¹.

²¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bytom przyjęte uchwałą nr XVI/204/11 Rady Miejskiej w Bytomiu z dnia 24 sierpnia 2011 r. ze zmianami

3.7. WARUNKI AEROSANITARNE

Bezpośrednio w granicach opracowania nie ma stacji pomiarowej monitorującej stan jakości powietrza atmosferycznego. Najbliższa stacja pomiarowa znajduje się w Zabrze, przy ul. Marii Skłodowskiej - Curie. Jak wynika z rocznych ocen jakości powietrza w województwie śląskim za 2023 r.²² i za lata wcześniejsze, wykonanej wg zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska, miasto Bytom zostało zaliczone do strefy aglomeracji górnośląskiej (PL2401). Ocena roczna z uwagi na ochronę zdrowia zakwalifikowała ten obszar do klasy C, co oznacza, że poziomy stężenie przekraczają wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji. Odnotowano przekroczenia stężeń benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ i dwutlenku azotu. Zwiększone wartości pyłu zawieszonego oraz benzo(a)pirenu na terenie miasta, zaobserwować można przede wszystkim w okresie jesienno - zimowym. Na jakość powietrza w istotny sposób wpływa zjawisko tzw. niskiej emisji z lokalnych źródeł ciepła, na przykład z przydomowych kotłowni. Na skalę powyższego zjawiska wpływa przede wszystkim rodzaj i jakość używanego opału a także sama sprawność instalacji grzewczych.

W granicach analizowanego obszaru nie występują znaczące punktowe oraz liniowe źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Do lokalnych emitatorów, można zaliczyć poszczególne zabudowania mieszkalne. Z uwagi na fakt, że w granicach opracowania nie występuje zdalaczynna sieć ciepłownicza, ogrzewanie budynków, odbywa się tu o rozwiązania indywidualne. Skala emisji związanej z indywidualnymi źródłami ciepła, uzależniona jest od rodzaju stosowanego paliwa oraz parametrów technicznych wykorzystywanych instalacji grzewczych. Liniowym źródłem emisji w omawianym rejonie jest ul. Bażantowa, jednakże nie należy ona do ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu, co determinuje ograniczoną skalę emisji komunikacyjnej.

Na jakość powietrza w rejonie terenu objętego projektem planu, mogą pośrednio wpływać zanieczyszczenia nawiewane z sąsiednich terenów zabudowy, jak i z układów drogowych zlokalizowanych poza jego granicami. Jednocześnie na poprawę lokalnych warunków aerosanitarnych pozytywnie wpływa bliskość Parku Fazaniec – obszaru charakteryzującego się znacznym udziałem powierzchni zadrzewionych – oraz bliskie sąsiedztwo obszarów niezainwestowanych, o charakterze nieużytków porośniętych roślinnością spontaniczną, rozciągających się na południe od granic terenu opracowania. Obszary te wspierają procesy rozpraszania zanieczyszczeń, sprzyjając przewietrzaniu terenu.

3.8. KLIMAT AKUSTYCZNY

W granicach analizowanego terenu, nie występują znaczące źródła hałasu, wpływające niekorzystnie na lokalny klimat akustyczny. W stanie istniejącym, występują tu powierzchnie niezainwestowane oraz tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, w przypadku której możliwa jest emisja tzw. hałasu bytowego, o ograniczonym zasięgu i niewielkim natężeniu. Liniowym źródłem hałasu w omawianym rejonie jest przede wszystkim ul. Bażantowa, niemniej ze względu na jej lokalny charakter, a co za tym idzie – stosunkowo niskie natężenie ruchu drogowego, nie generuje ona istotnych oddziaływań akustycznych.

W bezpośrednim sąsiedztwie terenu objętego projektem planu, brak jest znaczących emitatorów hałasu. Jego otoczenie stanowią głównie tereny nieużytków, obszar Parku Fazaniec oraz ogrody działkowe. Charakter powyższych terenów wpływa korzystnie na warunki akustyczne przedmiotowego obszaru.

Do najbliższych emitatorów hałasu, należy zaliczyć drogi o większym natężeniu ruchu, tj. ulice: Orzegowską (położoną na wschód od obszaru), Zabrzeńską (na północ) oraz Konstytucji (na zachód). Ponadto, w rejonie ul. Zabrzeńskiej i Konstytucji, przebiega linia tramwajowa, będąca źródłem hałasu szynowego. Zgodnie z informacjami zawartymi w treści *Strategicznej mapy hałasu 2022 r.*, prezentowanej w ramach *Internetowego Serwisu Bytomskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej*²³, na analizowany teren, oddziałuje jedynie ruch komunikacyjny – drogowy i tramwajowy, odbywający się w rejonie ul. Zabrzeńskiej. Oddziaływanie to ograniczone jest to terenów niezainwestowanych, położonych w północnej części przedmiotowego obszaru – przy granicy w w/w drogą.

²² Roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2023 (<https://powietrze.gios.gov.pl/>)

²³ <https://sitplan.um.bytom.pl/>

Wskazuje się tu na następujące wartości emitowanego hałasu, od poszczególnych jego źródeł - w kontekście wskaźnika L_{DWN} (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia) oraz w kontekście wskaźnika L_N (długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku):

TABELA 2 Poziom dźwięku emitowanego do środowiska z poszczególnych źródeł – notowany w graniach analizowanego terenu

		UL. ZABRZAŃSKA	
		HAŁAS DROGOWY	HAŁAS SZYNOWY
L_{DWN} (dB)	WARTOŚĆ MAKSYMALNA	69,9	64,9
	WARTOŚĆ MINIMALNA	55,0	55,0
L_N (dB)	WARTOŚĆ MAKSYMALNA	64,9	59,9
	WARTOŚĆ MINIMALNA	50,0	50,0

Na podstawie Strategicznej mapy hałasu dla miasta Bytomia (2022 r.)

3.9. BIOSFERA

FLORA

Analizowany teren cechuje się wysokim stopniem przekształcenia środowiska naturalnego, wynikającym z prowadzonej na przestrzeni lat działalności rolniczej, przemysłowej oraz postępującej obecnie urbanizacji, w kierunku terenów osadniczych. Występujące tu enklawy zieleni, mają charakter antropogeniczny, wtórny i obejmują zasadniczo układy roślinności spontanicznej.

W południowej części terenu, w rejonie użytkowanych w przeszłości użytków rolnych, w rejonach dotychczas niezainwestowanych, dominują rozległe niezróżnicowane fitocenozy nawłoci (*Solidago* sp.), lokalnie uzupełniane przez inne gatunki ruderalne, pospolicie kolonizujące grunty nieużytkowane, takie jak np. trzcinnik piaskowy (*Calamagrostis epigeios*), bylica (*Artemisia vulgaris*) czy osty (*Carduus* sp.). Znaczną dominację nawłoci, odnotowano także w rejonie terenu hałdy po górnictwie rudnym. Prócz wymienionego gatunku, występowały tam rośliny charakterystyczne dla siedlisk ruderalnych, odporne na niekorzystne warunki siedliskowe, w tym m.in. dziewanna (*Verbascum* sp.), wiesiołek (*Oenothera* sp.), żóltlica owłosiona (*Galinsoga ciliata*), konyza kanadyjska (*Conyza canadensis*), komosa biała (*Chenopodium album*), mydlnica lekarska (*Saponaria officinalis*), żmijowiec zwyczajny (*Echium vulgare*), pszonak drobnokwiatowy (*Erysimum cheiranthoides*) oraz rośliny motylkowe, w tym lucerna nerkowata (*Medicago lupulina*) i koniczyna biała (*Trifolium repens*).

Na analizowanym obszarze, lokalnie porastały także skupiska drzew oraz roślinności krzewiastej, przy czym nie tworzyły one struktur, pozwalających przypisać jest konkretnego syntaksonu w ujęciu geobotanicznym. Większe skupiska zadrzewień odnotowano w południowo – wschodniej części terenu, w rejonie ścieżki pieszej w południowej części hałdy, w północnej oraz północno – wschodniej części terenu. Na samym obszarze hałdy, pojedyncze drzewa porastały w rozproszaniu. Wśród gatunków zieleni wysokiej analizowanego terenu, należy wymienić gatunki takie jak np. brzozy brodawkowate (*Betula pendula*), robinie akacjowe (*Robinia pseudoacacia*), topole (*Populus* sp.), klony (*Acer* sp.), dziki bez czarny (*Sambucus nigra*), derenie (*Cornus* sp.), dzikie róże (*Rosa canina*) oraz sumaki (*Rhus typhina*).

Pod okapem drzew i krzewów, w miejscach ocienionych o wyższej wilgotności podłoża, w analizowanych granicach odnotowano okrajki o charakterze nitrofilnym, ujęte w fitosocjologicznej klasie *Artemisietea vulgaris*, w tym zbiorowisko *Urtico - Aegopodietum podagrariae*, w którego składzie dominowała pokrzywa zwyczajna (*Urtica dioica*), podagrycznik pospolity (*Aegopodium podagraria*) i przytulia czepna (*Galium aparine*), lokalnie występował także glistnik jaskółcze ziele (*Chelidonium majus*) oraz niecierpki drobnokwiatowe (*Impatiens parviflora*).

FAUNA

Obecność enklaw zieleni wysokiej w granicach analizowanego terenu oraz bliskie sąsiedztwo obszaru parkowego, sprzyja występowaniu w analizowanych granicach gatunków związanych z siedliskiem zadrzewień, w tym przede wszystkim ptaków. W trakcie wizji terenowej, przeprowadzonej w czerwcu 2025 r. odnotowano tu gatunki takie jak: kos (*Trudus merula*), śpiewak (*T. philomelos*), sówka (*Garrulus glandarius*), sroka (*Pica pica*), bogatka (*Parus major*) i modraszka (*Cyanistes caeruleus*).

Do ssaków potencjalnie występujących na terenie opracowania należą przede wszystkim drobne gryzonie takie jak np. mysz (*Mus musculus*), a także jeże (*Erinaceus sp.*) – odnotowane na terenie Parku Fazaniec, mogące migrować w granice analizowanego terenu, w poszukiwaniu pokarmu. Nie można wykluczyć tu pojawiania się ssaków drapieżnych, pospolitych w regionie, w tym lisów (*Vulpes vulpes*) czy kun (*Martes foina*). Najliczniej reprezentowaną grupą zwierząt są tutaj bezkręgowce, w tym przede wszystkim owady i pajęczaki, licznie odnotowane w rejonie hałdy oraz enklaw zieleni wysokiej.

KORYTARZE EKOLOGICZNE

Analizowany teren położony jest poza zasięgiem korytarzy ekologicznych wyznaczonych na terenie kraju oraz na obszarze województwa śląskiego^{24, 25}.

3.10. OBSZARY CHRONIONE

Na analizowanym terenie nie wyznacza się punktowych form ochrony przyrody ożywionej oraz nieożywionej w postaci pomników przyrody. Obszar objęty projektem planu nie znajduje się także w granicach obszarowej formy ochrony przyrody, jak również nie graniczy bezpośrednio z obszarami objętymi taką ochroną.²⁶

3.11. UWARUNKOWANIA KRAJOBRAZOWE

Krajobraz analizowanego obszaru oraz terenów przyległych, ma charakter silnie przekształcony, typowy dla terenów Górnego Śląska. Przedmiotowy teren zlokalizowany jest na południu Bytomia, w sąsiedztwie granicy z Rudą Śląską. Charakteryzuje się mozaikowym układem przestrzennym, obejmującym zarówno zdegradowany obszar pogórnicy (hałda po górnictwie rudnym, porośnięta roślinnością ruderalną), jak i tereny nieużytków, w przeszłości wykorzystywanych rolniczo, obecnie sukcesywnie zabudowywanych jednorodziną zabudową mieszkaniową, o estetycznej, nowoczesnej formie, tworzącą spójny układ przestrzenny. Istotnym elementem krajobrazowym są sąsiednie obszary zieleni, w tym w szczególności Park Fazaniec, ale także ogródki działkowe, zbiorniki zapadliskowe wraz z układami roślinności hydrogenicznej czy dalej położone tereny zabudowy, związanej głównie z funkcją osadniczą. Całość tworzy krajobraz z wyraźnymi elementami antropogenicznymi, ale również wartościowymi elementami naturalnymi i półnaturalnymi, wpływającymi korzystnie na odbiór estetyczny.

Zgodnie z danymi prezentowanymi w projekcie Audytu Krajobrazowego Województwa Śląskiego, przyjętego Uchwałą nr 1277/31/VII/2024 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 2.10.2024 r.,²⁷ teren objęty projektem planu, położony jest z zasięgu jednego typu krajobrazu, tj. krajobrazu przyrodniczo – kulturowego, mozaikowego (Typ 7) – obszarów podmiejskich (Podtyp 7b). W granicach analizowanego terenu, nie wskazuje się na występowanie krajobrazów priorytetowych.

²⁴ Jędrzejewski W. i in. 2005 (2011): *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badań Ssaków PAN, Białowieża (aktualizacja, 2011)

²⁵ Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice, 2007 r.

²⁶ <https://crfop.gdos.gov.pl/>

²⁷ Audyt Krajobrazowy Województwa Śląskiego, został przyjęty na mocy Uchwały Sejmiku Województwa Śląskiego nr VII/12/2/2025 z 17 marca 2025 r., niemniej Uchwała ta została uchylona przez Wojewodę Śląskiego w dniu 24.04.2025 r. – z uwagi na powyższe, w niniejszym rozdziale identyfikację krajobrazów przyjęto za projektem Audytu

4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dla obszaru objętego opracowaniem, nie został dotychczas uchwalony miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Poprzez brak realizacji ustaleń ocenianego dokumentu, rozumie się sytuację pozostawienia omawianego terenu w dotychczasowym stanie planistycznym, tj. bez określenia wytycznych dla rozwoju zainwestowania w przyszłości. Stan ten jednakże nie gwarantuje braku zmian związanych z rozwojem obszarów zabudowy, natomiast może sprzyjać ich nieuporządkowanemu (przypadkowemu) rozwojowi, w oderwaniu od uwarunkowań środowiskowych.

Możliwe skutki braku realizacji projektu planu:

- Ograniczenie bądź zwiększenie presji inwestycyjnej w kontekście potencjalnego wpływu na obszar Parku Fazaniec – *kwestia ta dotyczy rozwoju zabudowy w ramach terenu 1MN, w rejonie którego nie wydano dotychczas decyzji o warunkach zabudowy (WZ)* – odstąpienie od uchwalenia projektu planu w obecnym kształcie, który dopuszcza możliwość realizacji zabudowy mieszkaniowej w rejonie terenu 1MN, w bliskim sąsiedztwie Parku Fazaniec, może sprzyjać ochronie jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych – brak planu oznacza brak formalnego zwiększenia presji inwestycyjnej i tym samym brak wzrostu potencjalnej presji antropogenicznej (np. większego ruchu pieszego, zwiększonego hałasu czy zaśmiecania). Z drugiej strony, brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może prowadzić tu do rozwoju zabudowy w oparciu o decyzje WZ. Taki sposób kształtowania przestrzeni wiąże się z ryzykiem powstania niespójnej zabudowy, trudniejszej do kontrolowania i przewidywania, co w efekcie może przynieść większą presję na teren parku niż spójnie zaplanowany rozwój zgodny z zapisami planu miejscowego.

W przypadku pozostałych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (2MN, 3M, 4MN), na których istnieje już obecnie zabudowa jednorodzinna, bądź zostały wydane decyzje WZ i pozwolenia na budowę, analizowany projekt planu sankcjonuje jedynie stan istniejący, w tym formalny. W tym przypadku, nie można mówić o zwiększeniu presji – w przypadku uchwalenia planu;

- Zachowanie istniejących powierzchni biologicznie czynnych – brak realizacji ocenianego projektu planu, przy założeniu utrzymania obecnego stopnia zainwestowania oraz uwzględnieniu wydanych decyzji WZ i pozwoleń na budowę, umożliwi utrzymanie obecnego udziału powierzchni biologicznie czynnych w ramach całego terenu;
- Brak kontroli nad przyszłym zagospodarowaniem – w przypadku braku uchwalenia planu miejscowego, przyszłe zagospodarowanie w rejonie analizowanego terenu (dla obszarów niezainwestowanych bądź takich, dla których nie zostały wydane decyzje WZ), może odbywać się w oparciu o wspomniane decyzje WZ, co może potencjalnie prowadzić do rozproszonej i niekontrolowanej zabudowy, braku ładu przestrzennego, ale także pojawienia się konfliktów funkcjonalno - przestrzennych (np. lokowanie w sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej – nowych terenów o funkcjach uciążliwych);
- Dalsza degradacja terenu przemysłowego – zaniechanie działań inwestycyjnych w rejonie terenu o wysokim stopniu przekształceniu środowiska naturalnego (teren hałdy po górnictwie rudnym), może sprzyjać jego dalszej degradacji. W analizowanym przypadku, dalsza degradacja może wiązać się z niekontrolowanym porzucaniem odpadów w rejonie hałdy, stanowiących zagrożenie dla środowiska gruntowo – wodnego (miejsca porzucenia odpadów, odnotowano w trakcie wizji terenowych, prowadzonych w miesiącu czerwcu 2025 r.), jak również może dotyczyć dalszego rozwoju zwartych monocenzoz roślinności inwazyjnej, w tym np. nawłoci, stanowiącej zagrożenie dla ekosystemu (przenikanie w obszar parkowy), ale także mogących stanowić zagrożenie dla osób uwrażliwionych alergicznie czy powodować zagrożenie pożarowe;

- Brak możliwości racjonalnego wykorzystania terenów o niskiej wartości przyrodniczej – projekt planu umożliwia zagospodarowanie silnie zdegradowanego terenu przemysłowego oraz terenów gruntów odłogowych, o niskiej wartości przyrodniczej, co z punktu widzenia gospodarowania przestrzenią miejską jest działaniem pożądanym – ogranicza presję inwestycyjną na tereny o wyższym potencjale ekologicznym. Brak realizacji planu miejscowego, może zatem prowadzić do wzrostu zainteresowania inwestorów obszarami o wyższej wartości przyrodniczej, znajdującymi się na terenie miasta Bytomia.

Podsumowując, brak uchwalenia ocenianego projektu planu może z jednej strony sprzyjać ograniczeniu presji antropogenicznej, w tym w sąsiedztwie Parku Fazaniec, co może być korzystne dla ochrony jego walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Z drugiej jednak strony, może prowadzić do rozwoju przestrzennego w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, co niesie ryzyko zabudowy rozproszonej, niespójnej i trudnej do kontrolowania. Brak planu oznacza również brak możliwości racjonalnego zagospodarowania terenów zdegradowanych i o niskiej wartości przyrodniczej, co może sprzyjać ich dalszej degradacji oraz wzrostowi presji inwestycyjnej na cenniejsze przyrodniczo obszary miasta.

Prezentowany w ocenianym projekcie planu, zakres zamierzeń planistycznych, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bytom*.

5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Przewidywane znaczące oddziaływanie na środowisko wiązałoby się bezpośrednio z ustaleniem lub dopuszczeniem w analizowanym projekcie planu przedsięwzięć, o których mówi *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.)*.

W analizowanym projekcie planu, wprowadzono zapis, zakazujący realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem przedsięwzięć związanych z realizacją i remontami:

- a) dróg publicznych,
- b) infrastruktury technicznej,
- c) inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej,
- d) podziemnego wydobycia kopalin,
- e) poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin.

Zgodnie z przytoczonymi powyżej zapisami, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadza **ogólny zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko**, jednocześnie przewidując dopuszczenie możliwości realizacji wybranych inwestycji – projekt planu dopuszcza możliwość realizacji oraz remontów dróg publicznych, infrastruktury technicznej, inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, podziemnego wydobycia kopalin oraz poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin. Należy jednak podkreślić, że poza wskazanymi powyżej zapisami, projekt planu nie ustala przeznaczeń terenów, których przeznaczenie podstawowe byłoby co do zasady związane z możliwością realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, takich jak np. inwestycje z zakresu produkcji przemysłowej. Ustalenia projektu planu dotyczą w przeważającej mierze lokalizacji zainwestowania o charakterze nieuciążliwym, tj. terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, co ogranicza potencjalny negatywny wpływ ustaleń projektu planu na środowisko.

Zgodnie z przepisami odrębnymi, realizacja przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko będzie wymagała uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Przed ich wydaniem konieczne będzie przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko. Ocena oddziaływania na środowisko, prowadzona w ramach

postępowania administracyjnego, pozwala szczegółowo określić wpływ potencjalnych inwestycji na poszczególne komponenty środowiska.

6. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Polityka zagospodarowania przestrzennego powinna przede wszystkim opierać się na podstawowej zasadzie, jaką jest **zrównoważony rozwój**, który w *Raporcie Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych* z 1987 r. został zdefiniowany jako „*rozwój, w którym potrzeby obecnego pokolenia mogą być zaspokojone bez umniejszania szans przyszłych pokoleń na ich zaspokojenie*”.

Zasada zrównoważonego rozwoju wpisuje się w poszczególne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym czy krajowym i z punktu widzenia ocenianego dokumentu cele te, należy odczytywać w jej kontekście.

Cele ochrony środowiska mające znaczenie z punktu widzenia ocenianego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały ujęte między innymi w dokumentach przedstawionych poniżej.

DOKUMENTY SZCZEBLA MIĘDZYNARODOWEGO

- a) *Konwencja o obszarach wodno – błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza jako środowisko życiowa ptactwa wodnego (Konwencja Ramsarska)* ratyfikowana przez Polskę w 1978 r., której celem jest ochrona mokradł: jezior, bagien, torfowisk, rzek i innych wód płynących, lagun, raf koralowych wybrzeży i zatok morskich, a ponadto sztucznych zbiorników wodnych jeśli są one ostoją ptaków.
- b) *Konwencja o różnorodności biologicznej (Rio de Janeiro)* ratyfikowana przez Polskę w 1995 r., której celem jest m. in. ochrona różnorodności biologicznej na poziomie genetycznym, gatunkowym i ekosystemowym (krajobrazowym) oraz umiarkowane użytkowanie elementów różnorodności biologicznej.
- c) *Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego (Konwencja Paryska)* ratyfikowana przez Polskę w 1976 r., której celem konwencji jest m.in. pobudzenie aktywności narodów do ochrony ich własnego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, wzmocnienie ochrony najcenniejszych obiektów o światowym znaczeniu, organizowanie pomocy intelektualnej, technicznej i finansowej krajom, które pomocy wymagają.
- d) *Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., której celem jest ochrona wodnych i lądowych gatunków zwierząt wędrownych na obszarze całego ich zasięgu.
- e) *Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Konwencja Klimatyczna)* ratyfikowaną przez Polskę w 1994 r., a której celem jest ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który nie powodowałby niebezpiecznych zmian w systemie klimatycznym. Dokument określa zasady, którymi powinny kierować się strony konwencji, aby zrealizować określone cele.

DOKUMENTY SZCZEBLA WSPÓLNOTOWEGO

- a) *Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska)* ratyfikowana przez Polskę w 1996 r., a której celem jest zachowanie europejskich gatunków dzikich zwierząt i roślin oraz ich naturalnych siedlisk, zwłaszcza gatunków endemicznych, zagrożonych i ginących.

- b) *Europejska Konwencja Krajobrazowa* ratyfikowana przez Polskę w 2004 r., która dotyczy współdziałania państw na rzecz ochrony, zarządzania i planowania krajobrazu.
- c) *Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE (RDW)* z dnia 23 października 2000 r., która ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i ma za cel osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód.
- d) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy, ustanawiająca cele jakości powietrza na rzecz poprawy stanu zdrowia ludzkiego i jakości środowiska.*
- e) *Dyrektywa 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku*, której celem jest m. in. zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, a także stworzenie podstawy dla rozwijania środków wspólnotowych w zakresie obniżania hałasu z głównych źródeł.
- f) *Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*, mająca na celu przyczynienie się do zapewnienia różnorodności biologicznej poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na europejskim terytorium Państw Członkowskich.
- g) *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa* (wersja ujednolicona), która odnosi się do ochrony wszystkich gatunków ptactwa występujących naturalnie w stanie dzikim na europejskim terytorium państw członkowskich. Ma ona na celu ochronę tych gatunków, gospodarowanie nimi oraz ich kontrolę i ustanawia reguły ich eksploatacji.

DOKUMENTY SZCZEBŁA KRAJOWEGO

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym oraz wspólnotowym mają swoje odzwierciedlenie w obowiązującym w kraju ustawodawstwie. Podstawowe akty prawne z zakresu ochrony środowiska mające znaczenie dla oceny projektowanego dokumentu zostały przedstawione w rozdziale 1.2.

Generalnie oceniany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie stoi w sprzeczności z celami ochrony środowiska wskazanych powyżej dokumentów. Sposób w jaki realizacja planu wpłynie na poszczególne elementy środowiska został przedstawiony w kolejnych rozdziałach niniejszego opracowania, natomiast sposób w jaki w zapisach planu uwzględniono cele ochrony środowiska został przedstawiony w rozdziale 10.

7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA ŚRODOWISKO, A TAKŻE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TYCH OBSZARÓW

Oddziaływania na środowisko związane z realizacją ustaleń projektu planu będą przede wszystkim następstwem przewidywanego rozwoju zabudowy o funkcji mieszkaniowej w ramach terenów **MN**, a także realizacji układu komunikacyjnego, tj. drogi klasy dojazdowej (część terenu **KDD**) oraz możliwej realizacji ciągu pieszo-rowerowego, w ramach terenu **KP**.

W poniżej tabeli, przedstawiono charakterystykę typów potencjalnych oddziaływań – z ich rozdziałem na etap budowy oraz etap eksploatacji.

TABELA 3 Charakterystyka typów oddziaływań

TYP ODDZIAŁYWAŃ	ETAP BUDOWY	ETAP EKSPLOATACJI
BEZPOŚREDNIE	<ul style="list-style-type: none"> wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy realizacji nowej zabudowy oraz infrastruktury drogowej i technicznej; zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowie; wzrost zanieczyszczeń pyłowych, emitowanych na skutek prowadzonych prac ziemnych, na etapie realizacji zabudowy; zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i lokalna wycinka zieleni wysokiej (drzew). 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod nowe formy zainwestowania; zmniejszenie bioróżnorodności w rejonie nowej zabudowy; wzrost ilości odprowadzanych ścieków opadowych z powierzchni szczelnych; wzrost ilości wytwarzanych odpadów, z rejonu nowych obiektów mieszkalnych; wzrost emisji hałasu bytowego; wzrost emisji hałasu komunikacyjnego.
POŚREDNIE	nie występują brak znaczących oddziaływań	<ul style="list-style-type: none"> generowanie ruchu pojazdów na terenach nowo zainwestowanym;
WTÓRNE	nie występują brak znaczących oddziaływań	<ul style="list-style-type: none"> dalsza synantropizacja szaty roślinnej oraz spadek bioróżnorodności.
SKUMULOWANE	<ul style="list-style-type: none"> krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych. 	<ul style="list-style-type: none"> zmiana jakości powietrza w przypadku wzrostu emisji spalin, na skutek wzrostu ruchu komunikacyjnego, związanego z dojazdem do nowych budynków mieszkalnych; kumulacja hałasu komunikacyjnego oraz bytowego; synantropizacja szaty roślinnej i spadek bioróżnorodności w rejonie nowego terenu zainwestowanego.
KRÓTKOTERMINOWE	<ul style="list-style-type: none"> hałas budowlany; zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; powstawanie odpadów budowlanych. 	nie występują brak znaczących oddziaływań
DŁUGOTERMINOWE	<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej; spadek bioróżnorodności; zmniejszenie powierzchni zadrzewionych. 	<ul style="list-style-type: none"> zmiany morfologii terenu, w przypadku prowadzenia prac niwelacyjnych; dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie nowej zabudowy i infrastruktury towarzyszącej; emisja hałasu komunikacyjnego; emisja zanieczyszczeń atmosferycznych.
STAŁE	<ul style="list-style-type: none"> zmiany ukształtowania powierzchni terenu. 	<ul style="list-style-type: none"> zmiany morfologii terenu związana z pracami niwelacyjnymi; spadek bioróżnorodności; zwiększenie udziału powierzchni szczelnych i utwardzonych.
CHWILOWE	<ul style="list-style-type: none"> hałas budowlany; zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi; powstawanie odpadów budowlanych. 	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego.

7.1. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000

OBSZARY NATURA 2000

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza obszarami skupionymi w europejskiej sieci Natura 2000. Najbliższym obszarem naturowym jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie” (PLH 240003), położony w odległości około 5,2 km w kierunku północno - zachodnim.

Z uwagi na odległość od opisanego obszaru naturalnego, charakter zamierzeń planistycznych – umożliwiających realizację nowych obiektów mieszkalnych, tj. zabudowy nieuciążliwej – wraz z układem komunikacyjnym o znaczeniu lokalnym, jak również ze względu na wprowadzone zapisy ograniczające potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko, należy przyjąć, iż realizacja założeń projektu planu, nie spowoduje powstania czynników wpływających negatywnie na zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych w jego rejonie oraz nie wpłynie na stan populacji poszczególnych gatunków, w tym gatunków nietoperzy. Realizacja założeń projektu planu nie będzie miała wpływu na cele i przedmiot ochrony wskazanego powyżej obszaru Natura 2000.

Obszarowe i punktowe formy ochrony przyrody

Teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest poza zasięgiem obszarowych form ochrony przyrody. W jego granicach nie wyznaczono także pomników przyrody. Obszarów oraz obiektów podlegających ochronie na mocy ustawy o ochronie przyrody, nie wyznacza się również w bezpośrednim sąsiedztwie omawianego terenu. W związku z powyższym, przewidywane oddziaływanie, wynikające z ustaleń planistycznych, nie będzie dotyczyło obiektów i obszarów chronionych.

7.2. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I GRUNTY

Realizacja nowej zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną oraz układem komunikacji drogowej, w zasięgu powierzchni biologicznie czynnych, przeznaczonych do zainwestowania, będzie wiązała się z bezpośrednim i trwałym naruszeniem powierzchni ziemi, wynikającym z prowadzenia prac budowlanych. W związku z wykonywaniem wykopów i przesuwaniu mas ziemnych, lokalizacją fundamentów, bądź podbudowy, a także utworzeniem powierzchni utwardzonych czy szczelnych dojdzie do trwałego przekształcenia powierzchni ziemi. W rejonie przyszłej zabudowy będzie dochodziło do zebrania wierzchniej warstwy gleby i wskutek prac niwelacyjnych – lokalnego przemieszania jej poziomów genetycznych. Na skutek realizacji nowych obiektów budowlanych, dojdzie do trwałego zmniejszenia się udziału powierzchni biologicznie czynnych na rzecz powierzchni utwardzonych czy szczelnych. Przyrost powierzchni szczelnych kosztem powierzchni biologicznie czynnych prowadził będzie w sposób bezpośredni do ograniczenia możliwości infiltracji wód w głąb ziemi. W przypadku przyrostu powierzchni utwardzonych lub szczelnych kosztem obszarów biologicznie czynnych można mówić także o efekcie kumulacji w skali lokalnej z obszarami już zabudowanymi.

Powierzchnie czynne biologicznie na terenach bezpośrednio przylegających do realizowanych obiektów budowlanych będą w czasie budowy podlegały oddziaływaniom mechanicznym na przykład w postaci rozjeżdżania lub wydeptywania. Wraz z naruszeniem powierzchni ziemi, przekształceniom będzie podlegać szata roślinna, która w rejonie budowanych obiektów zostanie trwale usunięta, a na terenach przylegających na skutek oddziaływań mechanicznych będzie zasadniczo podlegała długoterminowej synantropizacji. Należy jednak zaznaczyć, iż już w stanie obecnym, roślinność porastająca w rejonie powierzchni dających możliwość zabudowy, ma charakter wtórny. Dotyczy to zarówno terenów położonych na południu, użytkowanych w przeszłości rolniczo, a następnie podlegających procesom sukcesji naturalnej, jak również obszaru hałdy po górnictwie rudnym.

Pośrednio do gleb w perspektywie długoterminowej, może dochodzić do wtórnych oddziaływań związanych z przyrostem powierzchni zainwestowanych. Pośrednio do gleb mogą przedostawać się zanieczyszczenia emitowane przez pojazdy – poruszające się po drogach istniejących, gdzie ruch ten będzie spowodowany koniecznością dojazdu do nowych obiektów mieszkaniowych bądź zanieczyszczenia emitowane na skutek procesów grzewczych.

Podsumowując, realizacja założeń analizowanego dokumentu, będzie związana z ingerencją w lokalne środowisko gruntowe. Należy jednak podkreślić, że ten komponent środowiska, jest w granicach analizowanego terenu już obecnie silnie przekształcony oraz ciągle podlega presji antropogenicznej. W północnej części terenu, wskazuje się na lokalizację hałdy po górnictwie rudnym, której utworzenie, związane było z lokalnym silnym przekształceniem środowiska gruntowego. W południowej części terenu, środowisko gruntowe podlega presji, na skutek sukcesywnej realizacji kolejnych obiektów budowlanych (domów jednorodzinnych). Należy zatem przyjąć, że oddziaływanie na powierzchnię ziemi i grunty będzie miało zatem charakter zjawisk już występujących. Realizacja przyszłych inwestycji nie będzie wprowadzała nowej presji, a jedynie będzie stanowiła kontynuację przekształceń.

Pomimo, iż realizacja założeń projektu MPZP może będzie wywierać wpływ na środowisko gruntowe, głównie z uwagi na możliwy przyrost zainwestowania, to skala i intensywność tego wpływu, będą ograniczane przez zapisy samego dokumentu planistycznego jak i przepisy prawa krajowego. Ponadto, rozpatrując kwestie wpływu przyszłego zainwestowania na grunty, należy także zauważyć, że w przypadku realizacji zabudowy w północnej części terenu, tj. w rejonie hałdy po górnictwie rudnym, możliwy jest pozytywny wpływ na stan gruntów. Przed realizacją zabudowy, konieczne będzie uporządkowanie opisywanego terenu i dostosowanie go do możliwości wprowadzenia zabudowy, co może wiązać się z prowadzeniem rekultywacji, obejmującej np. usunięcie pozostałości poprzemysłowych czy stabilizację podłoża. Działania te mogą sprzyjać poprawie właściwości fizycznych i chemicznych gruntów oraz ograniczyć ryzyko dalszej degradacji obszaru.

W analizowanym projekcie planu, w zakresie ochrony ziemi, wprowadza się następujące zapisy:

- 1) nakaz ochrony gleby przed degradacją lub zanieczyszczeniem;
- 2) nakaz zagospodarowania zieleni urządzoną lub izolacyjną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych;
- 3) zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych.

Ochronie powierzchni ziemi będą także służyły zapisy z zakresu gospodarki odpadami, w tym:

- 1) nakaz realizacji miejsc do zbierania odpadów komunalnych przy zastosowaniu osłon oraz zabezpieczeń przed infiltracją wód opadowych;
- 2) zakaz wykorzystywania terenu objętego planem w celu prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów, w tym surowców wtórnych, złomu i pojazdów wycofanych z eksploatacji, przy czym przez przetwarzanie odpadów należy rozumieć także składowanie odpadów.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, ochronie środowiska gruntowego – w kontekście całego analizowanego obszaru, prócz powyższych zasad, będą sprzyjały ponadto proponowane zapisy z zakresu ochrony powietrza i ochrony wód, jak również zapisy odnoszące się do gospodarki ściekowej. Ochronie gleb i gruntów w skali całego terenu, będzie sprzyjało wyznaczenie terenów zieleni (**WS-ZN, ZP**) oraz ustalenie dla poszczególnych przeznaczeń terenów, minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej.

7.3. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Wody powierzchniowe i podziemne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* oraz *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne*.

W północno – wschodniej części terenu, wskazuje się występowanie niewielkiego, bezimiennego cieku. W rejonie powierzchni, przez które przepływa opisywany ciek, w projekcie MPZP, zaproponowano przeznaczenie terenu **1WS-ZN** – teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej. Z uwagi na wprowadzone przeznaczenie oraz zapisy szczegółowe dla powyższego przeznaczenia, oddziaływanie ustaleń projektu planu na ciek, uznaje się za ograniczone i nie prowadzące do istotnej ingerencji w wody powierzchniowe. Projekt planu ustala dla terenu **1WS-ZN** przeznaczenie podstawowe jako teren wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej, z dopuszczeniem zieleni urządzonej jako przeznaczenia uzupełniającego. Jednocześnie wprowadza zakaz realizacji budynków, dopuszczając wyłącznie możliwość realizacji urządzeń wodnych. Tego rodzaju ustalenia sprzyjają zachowaniu ciągłości hydrologicznej oraz charakteru cieku, wykluczają możliwość jego zabudowy oraz zabezpieczają przed przekształceniami mogącymi pogorszyć stan środowiska gruntowo – wodnego. Ponadto umożliwiają podejmowanie niezbędnych działań porządkujących lub technicznych, takich jak umocnienia, przepusty czy urządzenia regulacyjne, o ile będą one wynikały z potrzeb gospodarki wodnej. Proponowane wskazania należy ocenić jako generalnie sprzyjające ochronie opisywanego cieku wodnego.

Rozwój zainwestowania, kosztem powierzchni funkcjonujących dotychczas jako obszary biologicznie czynne, będzie jednym z czynników wpływających na kształtowanie jakości oraz ilości zasobów wód podziemnych. Realizacja nowej zabudowy będzie związana z koniecznością trwałego uszczelnienia części powierzchni ziemi, a także

wzrostem ilości powstających na tych terenach ścieków. Skutkiem tego typu działań jest ograniczenie powierzchni umożliwiającej swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych zasilających wody podziemne, a co za tym idzie, może prowadzić do zmniejszania się zasobów wód podziemnych, przesuszania gruntów oraz wzrostu tempa spływu powierzchniowego z terenów utwardzonych. Należy jednak przyjąć, iż z uwagi na ustalone parametry dotyczące maksymalne powierzchni zabudowy oraz minimalnego odsetka powierzchni czynnych biologicznie, jak również ze względu na wyznaczenie terenów o wysokim udziale powierzchni czynnych biologicznie (**WS-ZN, ZP**), skala tego zjawiska nie będzie znacząca. Opisane założenia, pozwolą na ochronę analizowanego terenu przed nadmiernym, nieodwracalnym uszczelnieniem powierzchni ziemi oraz zapewnią odpowiedni udział powierzchni umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych, zasilających wody podziemne. Wpływ na wody podziemne, będzie ponadto uzależniony od zastosowanych rozwiązań w zakresie prowadzenia gospodarki wodno - ściekowej.

W analizowanym projekcie planu miejscowego, wprowadza się zapisy służące ochronie zasobów wodnych, w tym:

- 1) nakaz opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki;
- 2) nakaz zabezpieczenia drożności systemu odprowadzania wód na obszarze planu;
- 3) nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu;
- 4) zakaz realizacji inwestycji mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i wód powierzchniowych.

W zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych oraz wód deszczowych ustala się:

- 1) odprowadzanie ścieków sanitarnych do kanalizacji miejskiej, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
- 2) dopuszczenie, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, odprowadzenia ścieków sanitarnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- 3) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 4) sukcesywna budowa rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej.

W kontekście ochrony wód podziemnych, istotne są ponadto zapisy z zakresu ochrony ziemi, w tym m.in. zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych jak również zapisy z zakresu gospodarki odpadami.

W kontekście przytoczonych powyżej zapisów, za szczególnie korzystny, w kontekście ochrony zasobów wodnych, uznaje się nakaz *opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki*. Powyższe założenie umożliwi „zatrzymanie” wód w miejscu wystąpienia opadów (wód roztopowych) oraz wykorzystanie, np. do celów gospodarczych, np. do podlewania zieleni przydomowej. Retencjonowanie wód, może zmniejszyć ilość powstających ścieków, w zależności od przyjętego sposobu retencji – może mieć korzystny wpływ na lokalny mikroklimat, a w przypadku gospodarczego wykorzystania, może przyczynić się np. do obniżenia kosztów utrzymania terenów zabudowy oraz ograniczenia strat ogólnych zasobów wodnych. Retencjonowanie wody może ponadto ograniczyć spływ powierzchniowy, co jest istotne w kontekście możliwego znacznego przyrostu powierzchni szczelnych, w kontekście całego analizowanego terenu.

Należy także podkreślić, iż realizacja przyszłych przedsięwzięć, nie może być prowadzona w oderwaniu od przepisów prawa krajowego. Przestrzeganie obowiązującego ustawodawstwa oraz zapisów projektu MPZP, powinno ograniczyć potencjalnie niekorzystny wpływ na wody.

7.3.1. WPŁYW NA JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD

Teren objęty opracowaniem położony jest zasięgu zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie Bytomka (PLRW 60000611649). Ciekim istotnym z punktu widzenia w/w JCWP jest Bytomka – przepływająca w odległości około 150 m na południe od granic opracowania. Analizowana JCWP posiada status silnie zmienionej części wód, jej potencjał ekologiczny określono jako zły, jej stan chemiczny określono jako zły. Stan ogólny analizowanej JCWP określono jako zły. Celem środowiskowym wyznaczonym dla analizowanej JCWP jest

umiarkowany potencjał ekologiczny oraz stan chemiczny poniżej dobrego dla złagodzonych wskaźników dla wybranych substancji i dobry stan chemiczny – dla pozostałych wskaźników. Dla omawianej JCWP ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została określona jako zagrożona.

Potencjalny przyrost terenów zainwestowanych, wyznaczonych na mocy ocenianego projektu planu, nie dotyczy terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie cieku istotnego z punktu widzenia w/w JCWP, a tym samym, przyszłe zamierzenia budowlane, nie będą związane z bezpośrednią ingerencją w koryto cieku istotnego. Przewidywany sposób zagospodarowania – przy uwzględnieniu zapisów planu obowiązującego oraz przepisów krajowych, dotyczących ochrony wód, nie będzie także powodował potencjalnego pogłębienia się presji związanej z negatywnym wpływem na omówioną JCWP, a tym samym nie będzie wpływał na możliwości osiągnięcia wyznaczonych dla niej celów środowiskowych. W związku z powyższym, realizacja ocenianego projektu MPZP, nie będzie w sposób bezpośredni związana z oddziaływaniem na w/w JCWP.

Analizowany teren położony jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 129 i kodzie PLGW 6000129. Jej stan chemiczny określono jako dobry, a stan ilościowy i ogólny jako słaby. Celami środowiskowymi dla w/w JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu chemicznego i brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego). Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych została określona jako zagrożona ilościowo i chemicznie.

Realizacja ustaleń projektu planu, zakładająca pełne zagospodarowanie wyznaczonych terenów zabudowy mieszkaniowej wraz z terenem komunikacji drogowej, będzie wiązać się z przyrostem powierzchni szczelnych, co ograniczy infiltrację wód opadowych i tym samym zmniejszy obszar alimentacyjny omawianej JCWPd. Oddziaływanie to jest potencjalnie niekorzystne, w szczególności w świetle słabego stanu ilościowego w zakresie bilansu wodnego JCWPd, niemniej, biorąc pod uwagę całą powierzchnię obszaru wyznaczonej jednolitej części wód, nie będzie to oddziaływanie znacząco negatywne. W ocenianym dokumencie wprowadzono zapisy dotyczące ochrony wód, a także korzystne z punktu widzenia ochrony środowiska wodno – gruntowego – zapisy dotyczące gospodarki wodno – ściekowej i gospodarki odpadami.

Podsumowując, realizacja założeń projektu planu, przy uwzględnieniu przepisów zawartych w obowiązującym ustawodawstwie, nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na stan Jednolitych Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, ani na możliwość utrzymania bądź osiągnięcia ich celów środowiskowych.

7.4. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE

Realizacja przewidzianych w projekcie przeznaczeń terenów będzie związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji.

Na etapie realizacji nowych terenów przeznaczonych do zabudowy, źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza będą pojazdy i budowlane maszyny spalinowe, pracujące przy budowie obiektów kubaturowych bądź realizacji infrastruktury technicznej lub drogowej. Emisja ta jednak będzie miała charakter niezorganizowany i ograniczony do czasu trwania etapu budowy. Ponieważ realizacja poszczególnych obiektów mieszkalnych w ramach planowanych terenów zabudowy będzie rozciągnięta w czasie, co już obecnie można obserwować na analizowanym terenie, jednostkowe efekty emisji do powietrza na etapie realizacji nie będą się kumulowały, a co tym idzie nie będą miały znacząco negatywnego wpływu na ogólny stan aerosanitarny powietrza.

Emisja do powietrza na etapie eksploatacji może być związana przede wszystkim z indywidualnym ogrzewaniem budynków mieszkalnych oraz zwiększonym ruchem samochodowym. W obszarze objętym projektem planu, nie funkcjonuje obecnie sieć ciepłownicza zdalaczynna, dlatego ogrzewanie nowo powstałej zabudowy będzie realizowane w oparciu o indywidualne źródła ciepła. Skala emisji zależeć będzie od rodzaju zastosowanego paliwa oraz sprawności urządzeń grzewczych. Potencjalnie niekorzystny wpływ na jakość powietrza, może mieć wykorzystanie do celów grzewczych paliw stałych niskiej jakości, takich jak np. węgiel czy drewno opałowe bądź użytkowanie urządzeń niespełniających norm emisyjnych. W przypadku stosowania nowoczesnych systemów grzewczych, opartych na paliwach gazowych, pompach ciepła czy odnawialnych źródłach energii, oddziaływanie na jakość powietrza będzie znacząco ograniczone. Dodatkowo, na etapie eksploatacji, wpływ na lokalne warunki

aerosanitarne będzie miał wzrost natężenia ruchu samochodowego – emisja zanieczyszczeń do powietrza będzie generowana przez pojazdy dojeżdżające do nowych domów, głównie w ramach codziennych dojazdów mieszkańców. W sezonie grzewczym, może dochodzić tu do lokalnej kumulacji emisji z różnych źródeł (ogrzewanie budynków, ruch pojazdów), co może skutkować okresowym wzrostem stężeń pyłów zawieszonych i innych zanieczyszczeń w powietrzu. Niemniej, jak wspomniano powyżej, kwestia ta będzie ostatecznie uzależniona od przyjętych rozwiązań indywidualnych z zakresu gospodarki ciepłem. Ponadto, należy podkreślić, że położenie analizowanego terenu, w sąsiedztwie obszarów otwartych, tj. nieużytków położonych na południu, a także niedalekie sąsiedztwo rzeki Bytomki oraz bliskość terenów zadrzewionych (Park Fazaniec), sprzyjają przewietrzaniu terenu i korzystnie wpływają na kształtowanie lokalnych warunków aerosanitarnych.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, wprowadzono szereg zapisów, których przestrzeganie umożliwi ochronę powietrza.

W zakresie ochrony powietrza wskazuje się na:

- 1) nakaz zapobiegania powstawaniu emisji i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) zakaz magazynowania na otwartej przestrzeni surowców i materiałów pyłących.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się:

- 1) dostawa ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej zdalaczynnej, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Ochronie powietrza będzie służył także zapis, zakazujący realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii oraz zapisy szczegółowe, dotyczące możliwości realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów rozporządzenia *Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r.*, jak również zapis wskazujący, że zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny.

Pozytywny wpływ na stan jakości powietrza, będzie miało ponadto zachowanie powierzchni wolnych od zainwestowania, w ramach terenów o wysokim udziale powierzchni czynnych biologicznie (**WS-ZN, ZP**) oraz w ramach wskazanych dla terenów zabudowy parametrów maksymalnej powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnych.

Zwraca się tu także uwagę na zapis dotyczący ochrony ziemi, tj. *nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną lub izolacyjną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych*. Przestrzeganie przytoczonego zapisu, przyczyni się do ograniczenia zjawiska pylenia z tego rodzaju powierzchni, co będzie wpływało korzystnie na stan powietrza w rejonie analizowanego terenu.

7.5. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI

W ustaleniach ocenianego projektu planu, wprowadzono szereg zapisów ograniczających oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska – w kontekście wpływu na ludzi. Najistotniejszym z nich jest wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności przedsięwzięć mogących spowodować ryzyko wystąpienia poważnych awarii, wprowadzenie zapisów szczegółowych, dotyczących dopuszczonych do realizacji na analizowanym terenie przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, jak również ustalenie, iż zasięg oddziaływania na środowisko działalności prowadzonej na poszczególnych terenach nie może przekraczać granicy nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny. Zgodnie z przytoczonym zapisem, należy przyjąć, iż przyszłe funkcjonowanie terenów zabudowy na analizowanym obszarze, nie może powodować oddziaływań wykraczających poza obszar nieruchomości, do której prowadzący działalność posiada tytuł prawny, a zatem potencjalne oddziaływania, jak np. emisja zanieczyszczeń czy hałasu, nie powinny być powodem ewentualnych konfliktów społecznych.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ, W TYM DZIAŁALNOŚCI GÓRNICZEJ

Część analizowanego terenu, znajduje się w zasięgu obszarów płytkiej eksploatacji górniczej, związanej z eksploatacją złóż węgla kamiennego. W rejonie w/w terenów istnieje możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, a uwarunkowania te stanowią o skomplikowanych warunkach gruntowych. W obszarach płytkiej eksploatacji, zlokalizowane są zarówno tereny już obecnie zainwestowane, jak również obszary wolne od zabudowy, w rejonie których na mocy ocenianego dokumentu, możliwe będzie lokowanie nowych obiektów budowlanych (mieszkalnych). Z uwagi na wspomnianą możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, mogących skutkować stratami w mieniu, na obszarach płytkiej eksploatacji górniczej, dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów kubaturowych, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, ustalające aktualne warunki geotechniczne. Kwesta ta dotyczy także zainwestowania w rejonie zidentyfikowanych miejsc występowania dawnych szybów kopalnianych. Bezpośrednio w analizowanych granicach nie identyfikuje się lokalizacji dawnych szybów, niemniej bezpośrednio za wschodnią granicą terenu, w rejonie działki nr ew. 288/31 wskazuje się na dawną lokalizację szybu kopalnianego, tj. Szybu Stanisław KWK Bobrek, zlikwidowanego w 1975 r.

W ocenianym projekcie MPZP, na rysunku planu, wskazano orientacyjny zasięg zakończonej płytkiej eksploatacji górniczej węgla kamiennego.

W granicach analizowanego terenu, znajdują się także obszary, w rejonie których wskazuje się na obecność gruntów nasypowych. Dotyczy to północnej części terenu, tj. obszaru przemysłowego nr 11 – teren hałdy po górnictwie rudnym. W rejonie w/w obszarów – o znacznych miąższościach gruntów nasypowych, możliwy będzie rozwój zainwestowania, wynikający z ustaleń ocenianego MPZP. Przed potencjalną realizacją przyszłych inwestycji, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem w celu określenia warunków posadowienia obiektów. Ponadto, z uwagi na charakter opisywanego obszaru przemysłowego, nie można wykluczyć występowania w jego rejonie zanieczyszczeń podłoża gruntowego – w szczególności metali ciężkich. Z tego względu, przed realizacją inwestycji budowlanych, może zaistnieć konieczność przeprowadzenia badań zanieczyszczenia powierzchni ziemi, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Obowiązek ten może zostać nałożony w toku dalszych procedur administracyjnych. W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji powodujących ryzyko, konieczne może być zastosowanie odpowiednich działań zaradczych.

OBSZARY O PŁYTKIM ZALEGANIU WÓD GRUNTOWYCH

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych o głębokości do 1,0 m p.p.t. Obszary te wyznacza się w południowej, północnej oraz zachodniej części terenu. W ich zasięgu znalazły się zarówno tereny istniejącej zabudowy jak i obszary dotychczas niezainwestowane, gdzie na mocy ocenianego projektu planu, możliwy będzie rozwój zabudowy mieszkaniowej. Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, dlatego przed wprowadzeniem zagospodarowania, w tym zabudowy kubaturowej, możliwa będzie konieczność wprowadzenia specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno - ściekowej oraz melioracji.

W ocenianym projekcie MPZP, na rysunku planu, wskazano orientacyjny zasięg płytkich wód gruntowych o głębokości do 1,0 m p.p.t.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z danymi udostępnionymi w ramach *Informatycznego Systemu Osłony Kraju*, w granicach analizowanego terenu nie wyznacza się terenów zagrożonych wystąpieniem powodzi.

OSUWISKA I TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez *Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy*, w granicach opracowania, nie wskazuje się na występowanie naturalnych zagrożeń geologicznych w postaci osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

Zjawiska o charakterze osuwiskowym mogą występować m.in. na terenach płytkiej eksploatacji górniczej oraz w rejonie nieustabilizowanych skarp hałd. W analizowanym dokumencie uwzględnia się orientacyjny zasięg zakończonej płytkiej eksploatacji górniczej.

WARUNKI AEROSANITARNE

Realizacja ustaleń projektu planu, będzie związana z emisją zanieczyszczeń do powietrza – zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji. W fazie budowy emisja będzie pochodzić głównie z pojazdów i maszyn budowlanych i będzie miała charakter rozproszony i tymczasowy, ograniczony do zakończenia budowy, a co za tym idzie, nie będzie trwale wpływała na stan powietrza. Na etapie eksploatacji emisja może wiązać się z indywidualnym ogrzewaniem budynków oraz wzrostem ruchu samochodowego. W granicach analizowanego terenu, brak jest obecnie zdalaczynnej sieci ciepłowniczej, w związku z powyższym, ogrzewanie poszczególnych budynków mieszkalnych, może być tu realizowane z wykorzystaniem indywidualnych rozwiązań. Wpływ procesów ciepłowniczych na jakość powietrza, zależeć będzie od przyjętej technologii, rodzaju paliwa i sprawności urządzeń grzewczych. Bardziej niekorzystne może być stosowanie paliw stałych niskiej jakości, natomiast wykorzystanie gazu, pomp ciepła lub indywidualnych instalacji OZE, znacząco ograniczy emisję. W sezonie grzewczym może dochodzić do kumulacji emisji z ogrzewania i transportu, jednak efekt ten będzie zależał od przyjętych rozwiązań technicznych.

W projekcie planu wprowadzono zapisy wspierające ochronę powietrza, m.in.: nakaz zapobiegania emisji zanieczyszczeń i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji (zgodnie z Prawem ochrony środowiska), zakaz magazynowania pyłących materiałów na otwartej przestrzeni czy preferencje dla sieci ciepłowniczej i dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym OZE. Założeniem korzystnym w kontekście wpływu na kształtowanie warunków aerosanitarnych, będzie miało również wprowadzenie przeznaczeń terenów **WS-ZN, ZP**) oraz wskazanie minimalnego odsetka powierzchni czynnych biologicznie dla terenów zabudowy.

KLIMAT AKUSTYCZNY

Określone tereny podlegają ochronie przed hałasem na mocy *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112). Dopuszczalne poziomy hałasu obowiązujące na poszczególnych terenach w myśl w/w rozporządzenia zostały przedstawione w poniższej tabeli.

TABELA 4 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

L.p.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będące źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1.	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3.	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowej d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	70	65	55	45

W granicach analizowanego terenu, nie występują znaczące źródła hałasu, wpływające niekorzystnie na lokalny klimat akustyczny. Ogólny poziom dźwięku kształtowany jest tu głównie przez hałas bytowy oraz komunikacyjny, w tym związany przede wszystkim z komunikacją lokalną, odbywającą się w rejonie ul. Bażantowej. Do emitorów hałasu liniowego, położonych poza granicami przedmiotowego terenu, oddziałujących na tereny położone w jego granicach, należy ul. Zabrzeńska, przebiegająca na północ od terenu opracowania. W jej rejonie odbywa się ruch samochodowy jak również tramwajowy, a zatem jest ona źródłem hałasu drogowego i szynowego.

Na mocy ocenianego projektu planu, w północnej części terenu, w sąsiedztwie ul. Zabrzeńskiej, tj. na obszarach pozostających pod wpływem hałasu drogowego i szynowego, emitowanego przez ruch komunikacyjny, odbywający się w rejonie w/w drogi, zaproponowano przeznaczenie terenu zieleni urządzonej **1ZP**. Teren ten, na mocy obowiązującego ustawodawstwa, nie podlega ochronie akustycznej. Również na mocy zapisów ocenianego

projektu planu, nie wskazuje się go do ochrony akustycznej. Wprowadzenie w sąsiedztwie analizowanej drogi terenu zieleni urządzonej, należy rozumieć jako rozwiązanie korzystne. Teren ten, sam nie wymagając ochrony przed hałasem, będzie dodatkowo stanowił bufor, pomiędzy źródłem hałasu (ul. Zabrzeńska) a projektowanym terenem zabudowy mieszkaniowej **1MN**, podlegającym ochronie akustycznej.

W kontekście oddziaływań akustycznych, wynikających z realizacji ocenianych zamierzeń planistycznych, można spodziewać się czasowego i lokalnego wzrostu hałasu, na etapie realizacji poszczególnych obiektów budowlanych i infrastruktury towarzyszącej, w tym komunikacyjnej, w ramach proponowanych przeznaczeń terenów. Emisja dźwięku w fazie realizacji, związana będzie z prowadzeniem robót ziemnych i pracą sprzętu mechanicznego, w tym transportem materiałów na plac budowy, a także z pracą specjalistycznych urządzeń budowlanych takich jak np. koparki czy ładowarki. Źródłem najwyższego poziomu dźwięku są samochody ciężarowe transportujące materiały na plac budowy oraz urządzenia wykorzystujące krótkotrwałe sygnały ostrzegawcze biegu wstecznego, a także wszelkiego rodzaju młoty i zagęszczarki.

Na etapie funkcjonowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej **MN**, oddziaływanie akustyczne będzie miało charakter hałasu bytowego, generowanego głównie przez codzienną aktywność mieszkańców – rozmowy, prace domowe, korzystanie z ogrodów czy sprzętów domowych. Hałas tego typu jest rozproszony, ma niewielkie natężenie i nie przekracza dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Z tego względu wpływ funkcjonowania terenów zabudowy mieszkaniowej na klimat akustyczny otoczenia, należy ocenić jako pomijalny.

Wpływ na warunki akustyczne analizowanego terenu, może mieć także funkcjonowanie drogi dojazdowej, wyznaczonej w projekcie planu jako teren **1KDD**. W stanie istniejącym, droga ta w południowej części terenu posiada nawierzchnię asfaltową i już obecnie funkcjonuje jak główny ciąg komunikacji, umożliwiający dojazd w granice analizowanego terenu (ul. Bażantowa). Realizacji będzie wymagać część drogi w ramach terenu **1KDD**, przebiegającej przez północną część terenu. Realizacja tej części drogi, umożliwi komunikację terenu od strony północnej, poprzez zjazd z ul. Zabrzeńskiej. Z uwagi na fakt, że opisywana droga nie będzie miała charakteru tranzytowego ani znaczenia ponadlokalnego, a natężenie ruchu będzie tu ograniczone, nie przewiduje się jej negatywnego oddziaływania z zakresu emisji dźwięku, na tereny chronione akustycznie, położone w granicach przedmiotowego terenu. Możliwe będą tu okresowe wzrosty natężenia hałasu, np. w godzinach porannych lub popołudniowych, tj. w porach wyjazdów i przyjazdów mieszkańców z pracy, niemniej zjawisko to jest powszechne na obszarach osadniczych i generalnie nie stanowi istotnego źródła uciążliwości akustycznej.

W analizowanym dokumencie, w zakresie ochrony przed hałasem:

- 1) wskazuje się tereny należące do poszczególnych rodzajów terenów, dla których określono dopuszczalne poziomy hałas zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:
  - a) tereny oznaczone symbolami: **1MN, 2MN, 3MN, 4MN** na których obowiązują poziomy hałas jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną;
  - b) tereny oznaczone symbolami: **1WS-ZN, 3ZP, 4ZP** na których obowiązują poziomy hałas jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
- 2) nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

PROMIENIOWANIE NIEJONIZUJĄCE

W granicach analizowanego terenu, źródłem promieniowania niejonizującego, są przede wszystkim istniejące sieci elektroenergetyczne, w tym napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV, przebiegające przez południową część terenu. Istniejąca i dopuszczona w projekcie planu infrastruktura jak np. sieć

elektroenergetyczna czy dopuszczone dla potrzeb indywidualnych urządzenia wytwarzające energię z zasobów odnawialnych, są źródłem promieniowania elektromagnetycznego, które może potencjalnie oddziaływać na ludzi.

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, w zapisach ocenianego dokumentu ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym:

- 1) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1MN, 2MN, 3MN, 4MN** obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) dla wszystkich pozostałych terenów w obszarze objętym planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

Na rysunku planu zaznaczono przebieg napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV wraz ze strefą oddziaływania.

7.6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ROŚLINY, ZWIERZĘTA I RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ

Dziko występujące rośliny i zwierzęta podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* oraz rozporządzeń wykonawczych.

Zgodnie z zapisami w/w ustawy ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

Możliwość rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, przewidziana na terenach oznaczonych symbolem **MN**, wiąże się z nieuniknioną ingerencją w środowisko przyrodnicze. Na mocy ocenianego dokumentu, zaproponowano również przeznaczenia terenów związanych z funkcją komunikacyjną. Tereny przewidziane do rozwoju zainwestowania, charakteryzują się silnie przekształconą szatą roślinną, z dominującym udziałem zbiorowisk roślinności ruderalnej, w tym inwazyjnej. Dotyczy to zarówno południowej części terenu, gdzie w miejscach wolnych od zainwestowania, wykształciły się zwarte monocozy nawłoci, jak również północnej części terenu, gdzie w obszarze hałdy po górnictwie rudnym, odnotowuje się zbiorowiska synantropijnych roślin o wysokiej tolerancji ekologicznej, przystosowanych to trudnego środowiska terenów zdegradowanych.

Przy założeniu pełnej realizacji zamierzeń planistycznych, dojdzie do przekształcenia analizowanego terenu, poprzez zastąpienie powierzchni biologicznie czynnych, terenami zainwestowanymi. Zajęcie występujących tu siedlisk, będzie związane z bezpośrednim wpływem na biosferę w skali lokalnej (m.in. poprzez zmniejszenie powierzchni zieleni oraz utratę siedlisk faunistycznych). Niemniej, z uwagi na wtórny charakter szaty roślinnej, budowanej przez gatunki pospolite, ruderalne, tj. o ograniczonym walorze przyrodniczym, ich utrata nie będzie potencjalnie związana z negatywnym wpływem na funkcjonowanie ekosystemu miasta i terenów przyległych, rozpatrując w szerszej skali. W przeciwieństwie do bardziej złożonych ekosystemów – takich jak lasy, łąki czy tereny zieleni związanej z siedliskami wilgotnymi – siedliska ruderalne, nie odznaczają się tak wysoką bioróżnorodnością. W tym kontekście, ich przekształcenie na cele zabudowy, choć mało korzystne w mikroskali, może być postrzegane jako stosunkowo korzystne w rozumieniu ponadlokalnym. Działanie takie, pozwala na ograniczenie presji inwestycyjnej, na tereny o wyższej wartości przyrodniczej, zlokalizowane w innych częściach miasta.

Wraz z naruszeniem szaty roślinnej, przekształceniom będą podlegały siedliska faunistyczne. Lokalnie zostanie więc ograniczona ich powierzchnia, a zamieszkujące je gatunki zwierząt, zostaną wyparte na skutek zajmowania ich siedlisk na potrzeby zabudowy. Choć nieuniknione jest zjawisko potencjalnego zajęcia siedlisk zwierząt gatunków chronionych, w tym np. ptaków – zwłaszcza w przypadku wycinki roślinności drzewiastej, to jednak można stwierdzić, że realizacja ocenianego dokumentu nie przyczyni się do znaczącego ograniczenia możliwości ich występowania, rozpatrywanych w szerszej skali. Analizowany teren położony jest w bliskim sąsiedztwie terenów nieużytków, obszaru Parku Fazaniec oraz ogrodów działkowych, w rejonie których fauna zasiedlająca obecnie analizowany teren,

znajdzie dogodne warunki bytowe. Z tego też względu, pomimo jednostkowego oddziaływania ocenianego dokumentu, nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na faunę w skali miasta bądź regionu. Warto podkreślić, że przewidywane przeznaczenia terenów nie będą realizowane skokowo (nagle), ale w rozciągnięciu w czasie. Z tego względu w granicach objętych projektem planu nie dojdzie do nagłego przekształcenia wszystkich siedlisk. Ponadto z tego też względu, aktualnie trudno jest precyzyjnie określić jakie gatunki w danym miejscu i czasie będą podlegały presji. Oddziaływanie na faunę lokalnie będzie się również przejawiało w przypadkowym jej płoszeniu i powstawaniu efektu barierowego w sąsiedztwie obszarów przeznaczonych do zainwestowania, ze względu na ruch, oświetlenie oraz emisję dźwięków (hałasu). Jest to jednak zjawisko już występujące na analizowanym terenie.

Za południową granicą terenu opracowania, zlokalizowane są zbiorniki zapadliskowe, stanowiące potencjalne siedlisko płazów oraz ptaków wodno – błotnych. Większy ze stawów – Staw Niemiecki, wykorzystywany jest na cele rekreacji (wędkowania). W sąsiedztwie Stawu Niemieckiego, położonego na wschodzie, w obszarze objętym projektem planu, wprowadzono przeznaczenie terenu zieleni urządzonej **4ZP** oraz terenu zabudowy mieszkaniowej **4MN**, niemniej tereny objęte przeznaczeniem **4MN**, są już obecnie zabudowane, a proponowane przeznaczenie sankcjonuje stan istniejący. W przypadku rozlewiska położonego na zachód od Stawu Niemieckiego, teren przyszłej zabudowy mieszkaniowej **3MN**, został odizolowany od zbiornika terenem **3ZP**. Wprowadzenie przeznaczenia terenów zieleni, przy granicy ze zbiornikami, pozwoli na zachodnie buforu zieleni, ograniczającego potencjalną ingerencję w zbiorniki oraz presję na zamieszkujące w ich rejonie gatunki zwierząt. Działanie to uznaje się za korzystne z punktu widzenia ochrony zasobów przyrodniczych.

W kontekście ochrony bioróżnorodności, za korzystne założenia analizowanego projektu planu, uznaje się wprowadzenie przeznaczenia terenów zieleni urządzonej (**ZP**) oraz terenu wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej (**WS-ZN**), a także wskazanie dla poszczególnych przeznaczeń terenów, minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnych. Działanie to pozwoli na ochronę części siedlisk przyrodniczych bądź kształtowanie nowych aranżacji zieleni, np. w ramach terenów zieleni urządzonej, co będzie wspierało funkcjonowanie lokalnego ekosystemu.

7.6.1. WPLYW NA TERIOLOGICZNE KORYTARZE EKOLOGICZNE

Omawiany teren zlokalizowany jest poza zasięgiem istotnych korytarzy migracji, wyznaczonych na terenie kraju oraz na terenie województwa śląskiego. W jego sąsiedztwie także nie wyznacza się korytarzy ekologicznych. W związku z powyższym, oceniane ustalenia planistyczne, nie będą wpływały na funkcjonalność korytarzy ekologicznych, w tym korytarzy teriologicznych, wyznaczonych na terenie kraju oraz na obszarze województwa.

7.7. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

7.7.1. LASY OCHRONNE

Lasy ochronne podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach*.

W granicach terenu objętego projektem planu nie występują zbiorowiska leśne, zaliczone do kategorii lasów ochronnych.

7.7.2. GRUNTY ROLNE I LEŚNE

Ochrona gruntów leśnych oraz gruntów rolnych wynika m.in. z *Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych*.

W granicach terenu nie występują obszary gruntów rolnych.

7.7.3. ZŁOŻA KOPALIN

Złoża surowców mineralnych podlegają ochronie na mocy *Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze*.

W granicach analizowanego terenu, występują złoża węgla kamiennego (Bobrek – Miechowice, Centrum - Szombierki). W ocenianym projekcie planu miejscowego, uwzględniono w/w złoża węgla kamiennego.

7.8. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Przedmiotowy teren obejmuje powierzchnie o zróżnicowanym stopniu przekształcenia i zainwestowania, tj. tereny nieużytków porolnych, teren nieużytku przemysłowego (hałdy) oraz tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Jego bezpośrednie sąsiedztwo stanowią obszary nieużytków, tereny ogrodów działkowych, obszar parkowy oraz – w szerszym ujęciu – tereny zurbanizowane, obejmujące m.in. osiedla mieszkalne. Zgodnie z informacjami prezentowanymi w projekcie Audytu Krajobrazowego Województwa Śląskiego, w analizowanych granicach zidentyfikowano krajobraz przyrodniczo – kulturowy, mozaikowy, obszarów podmiejskich.

Konsekwencją realizacji założeń projektu planu, będzie zmiana w lokalnych uwarunkowaniach krajobrazowych. Na skutek realizacji nowej zabudowy, można spodziewać się tu przekształcenia lokalnych uwarunkowań krajobrazowych, na skutek postępującej urbanizacji terenu. Zmiana ta będzie konsekwencją zastąpienia powierzchni wolnych od zainwestowania, porośniętych roślinnością, w kierunku zabudowy mieszkaniowej oraz infrastruktury towarzyszącej. W efekcie dojdzie do zmniejszenia udziału otwartych przestrzeni zielonych na rzecz terenów zainwestowanych. W przypadku obszaru hałdy położonej na północy terenu, zagospodarowanie przestrzeni może przyczynić się do poprawy estetyki tego fragmentu krajobrazu oraz jego uporządkowania funkcjonalnego i przestrzennego.

Odczucia estetyczne dotyczące przyszłej zabudowy, będą uzależnione od samego projektu nowych budynków, tj. ich bryły, kolorystyki i wykorzystanych materiałów wykończeniowych elewacji, pokrycia dachowego czy ogrodzeń. W projekcie planu, określa się zasady kształtowania krajobrazu, wprowadzając *zakaz stosowania sidingu elewacyjnego do wykończenia elewacji budynków, zakaz stosowania na elewacji budynku kolorów jaskrawych lub fosforyzujących oraz nakaz stosowania ujednoliconej kolorystyki elewacji i ujednoliconej kolorystyki dachów w granicach działki budowlanej*. Przestrzeganie powyższych zapisów, umożliwi dalsze kształtowanie zabudowy, przy zachowaniu estetycznego i spójnego charakteru przestrzeni, wpisującego się w istniejący kontekst krajobrazowy. Ograniczenie przypadkowości w doborze formy, kolorystyki i materiałów wykończeniowych pozwoli na stworzenie harmonijnej zabudowy, która będzie stanowić kontynuację i uzupełnienie już istniejącej struktury osiedla, minimalizując ryzyko chaosu przestrzennego i wzmacniając walory wizualne obszaru objętego planem.

W omawianym dokumencie wskazano także na minimalny odsetek powierzchni biologicznie czynnych w ramach terenów zabudowy, jak również zaproponowano przeznaczenie terenów zieleni, w tym zieleni urządzonej. Aranżacje zieleni urządzonej, mogą korzystnie wpływać na estetykę przestrzeni, łagodząc odbiór wizualny zabudowy i ponosząc walory wizualne otoczenia.

7.9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA DOBRĄ MATERIAŁNE I ZABYTKI

Na obszarze objętym projektem planu nie ustala się zasad ochrony dóbr kultury współczesnej.

Na obszarze objętym projektem planu występuje, oznaczona graficznie na rysunku planu, część północnego fragmentu **Parku Fazaniec w Bytomiu wraz z doprowadzającą aleją topolową, wpisanego do rejestru zabytków decyzją numer A/854/2021 z dnia 26 lipca 2021 r.** Dla wskazanego obiektu wpisanego do rejestru zabytków, w zapisach projektu planu, wskazuje się na obowiązujące przepisy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W rejonie ścieżki stanowiącej część zabytkowego parku, której towarzyszy aleja drzew z rodzaju topola, w projekcie planu wprowadzono przeznaczenie teren komunikacji pieszo – rowerowej **KP**. Działanie to sankcjonuje stan istniejący. Proponowane przeznaczenie, zgodne z charakterem i funkcją opisywanego terenu, nie będzie związane ze zmianą przeznaczenia oraz potencjalnym oddziaływaniem na ten obszar.

Przyrost obiektów mieszkalnych w granicach terenu objętego projektem planu, wynikający z założeń planistycznych, może wiązać się ze wzrostem liczby osób odwiedzających teren parku w celach odpoczynku bądź rekreacji, co będzie skutkować wzrostem presji na ten obszar. Nie należy jednak z góry zakładać, że większa liczba użytkowników przełoży się na jego degradację. Ewentualny wpływ, zależeć będzie przede wszystkim od poziomu świadomości ekologicznej i kultury użytkowników. Należy także podkreślić, że Park Fazaniec, jako teren parkowy, obok wartości przyrodniczych i krajobrazowych, pełni istotne funkcje społeczne dla lokalnych mieszkańców i powinien pozostawać ogólnodostępny, na cele rekreacji i wypoczynku – zgodnie z istotą miejskiej zieleni urządzonej.

7.10. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W KONTEKŚCIE ZAŁOŻEŃ STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych pogłębiają się w związku z czym stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej.

„Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) został przygotowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno - gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, a ponadto z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć na stan polskiego środowiska czy na wzrost gospodarczy.

Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być podejmowane jednocześnie z realizowanymi działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020 tj.: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych. Zaproponowano w nim cele, kierunki działań oraz konkretne działania, które korespondują z dokumentami strategicznymi, w szczególności Strategią Rozwoju Kraju 2020 i innymi strategiami rozwoju stanowiąc ich uzupełnienie w kontekście adaptacji.

W przywołanym powyżej dokumencie SPA2020 ujęto między innymi następujące cele i kierunki działań:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

- 1.1. Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu
- 1.2. Adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu
- 1.3. Dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu
- 1.4. Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu
- 1.5. Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie
- 1.6. Zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich.

Kierunki działań:

- 2.1. Stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami
- 2.2. Organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

- 3.1. Wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu
- 3.2. Zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Kierunki działań:

4.1 Monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)

4.2 Miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

5.1 Promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

5.2 Budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

6.1 Zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu

6.2 Ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych

Mając na uwadze charakter oraz szczegółowość ocenianego dokumentu planistycznego, a także sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu i jego uwarunkowania środowiskowe, należy stwierdzić, iż w kontekście powyższych wskazań, analizowany projekt planu miejscowego jest związany przede wszystkim z sektorami gospodarki przestrzennej i obszarami zurbanizowanymi, a także z sektorami obejmującymi budownictwo i infrastrukturę i inne.

Generalnie ustalenia ocenianego miejscowego planu wpisują się przede wszystkim w realizację następujących kierunków działań określonych SPA 2020: 1.3 i 1.5 w zakresie celu nr 1 oraz 4.2 w celu nr 4.

Do ustaleń planu realizujących założenia powyższych celów i kierunków należą między innymi:

- a) wprowadzenie zapisów ograniczających, dotyczących ochrony powietrza, w tym również z zakresu gospodarki ciepłowniczej (kierunek 1.3 i 4.2);
- b) wprowadzenie zapisów ograniczających w kontekście ochrony wód, w tym z zakresu gospodarki wodno – ściekowej (kierunek 4.2);
- a) realizacja nowych jednostek zabudowy poza obszarami zagrożonymi występowaniem powodzi (kierunek 1.5);
- b) wprowadzenie dla terenów zabudowy minimalnego procenta terenów biologicznie czynnych (kierunek 4.2).

W zakres kierunków przyjętych w SPA2020 wpisują się również inne ustalenia planu sprzyjające ograniczeniom wpływu na środowisko, które zostały przedstawione w rozdziale 10.

8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest w odległości około 55 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływanie wynikające z realizacji założeń planistycznych będzie generalnie związane z lokalnym wpływem na poszczególne komponenty środowiska, w tym będzie związane z niwelacją terenu, przekształceniem szaty roślinnej i siedlisk faunistycznych, powstawaniem ścieków i odpadów oraz emisją zanieczyszczeń do powietrza i hałasu do środowiska. Wpływy tego typu, ograniczane dodatkowo zapisami planu oraz przepisami obowiązującego ustawodawstwa, będą miały generalnie charakter lokalny. Z tego względu realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Po przeprowadzonej w niniejszym opracowaniu analizie uwarunkowań środowiskowych terenu objętego projektem planu miejscowego, w kontekście proponowanych zamierzeń projektowych, wskazuje się tu na występowanie kwestii potencjalnie problemowych.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania, na obszarach o skomplikowanych warunkach gruntowych, zagrożonych możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, w tym w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej (węgla kamiennego).

W granicach analizowanego terenu, znajduje się także obszar, w rejonie którego wskazuje się na obecność gruntów nasypowych o znacznych miąższościach, wymagających przed realizacją zainwestowania, ustalenia m.in. warunków geotechnicznych. Stanowi go obszar przemysłowy nr 11, obejmujący teren hałdy po górnictwie rudnym. Ponadto, z uwagi na charakter opisywanego obszaru przemysłowego, nie można wykluczyć występowania w jego rejonie zanieczyszczeń podłoża gruntowego – w szczególności metali ciężkich.

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych. W rejonie powyższego uwarunkowania, na mocy ustaleń analizowanego projektu MPZP, możliwy będzie rozwój zabudowy w przyszłości. Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, a zatem rozwój zainwestowania w ich rejonie, może generować potencjalne problemy.

Realizacja ocenianego dokumentu będzie związana z zajęciem części siedlisk przyrodniczych w analizowanych granicach, w tym będzie potencjalnie związana z lokalną koniecznością wycinki roślinności drzewiastej i krzewiastej, w rejonie terenów, na których przewidziano rozwój zainwestowania. W związku z faktem, iż siedliska, które mogą podlegać presji inwestycyjnej, nie prezentują zasadniczo wysokiej wartości przyrodniczej, oceniany dokument – rozpatrując w szerszej skali, nie będzie miał znaczącego, negatywnego wpływu na ekosystem całego miasta bądź regionu. Dotyczy to przede wszystkim siedlisk ruderalnych. Należy jednak zaznaczyć, że zajęcie enklaw zieleni wysokiej, może stanowić potencjalny problem w kontekście oddziaływania na gatunki chronione.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Przedmiotowy teren zlokalizowany jest poza obszarami skupionymi w europejskiej sieci Natura 2000. Najbliższym obszarem naturowym jest Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie” (PLH 240003), położony w odległości około 5,2 km w kierunku północno - zachodnim. Z uwagi na odległość od opisanego obszaru naturowego, charakter zamierzeń planistycznych – umożliwiających realizację nowych obiektów mieszkalnych, tj. zabudowy nieuciążliwej – wraz z układem komunikacyjnym o znaczeniu lokalnym, jak również ze względu na wprowadzone zapisy ograniczające potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko, należy przyjąć, iż realizacja założeń projektu planu, nie spowoduje powstania czynników wpływających negatywnie na zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych w jego rejonie oraz nie wpłynie na stan populacji poszczególnych gatunków, w tym gatunków nietoperzy. Realizacja założeń projektu planu nie będzie miała wpływu na cele i przedmiot ochrony wskazanego powyżej obszaru Natura 2000.

Poniżej zestawiono ustalenia zwarte w ocenianym projekcie planu, służące ochronie i ograniczeniu oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

10.1. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W ocenianym projekcie planu miejscowego, wprowadzono szereg zapisów, których przestrzeganie umożliwi ochronę powietrza:

W zakresie ochrony powietrza wskazuje się na:

- 1) nakaz zapobiegania powstawaniu emisji i ograniczania wprowadzanych do powietrza substancji – zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- 2) zakaz magazynowania na otwartej przestrzeni surowców i materiałów pyłących.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się:

- 1) dostawa ciepła z miejskiej sieci ciepłowniczej zdalaczynnej, z zastrzeżeniem pkt 2;
- 2) dopuszczenie indywidualnych systemów grzewczych, w tym wykorzystujących odnawialne źródła energii.

Ochronie powietrza będzie służył także zapis dotyczący ochrony ziemi, tj. nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną lub izolacyjną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych, stanowiących potencjalne źródło emisji pyłowych.

10.2. OCHRONA ŚRODOWISKA WODNO - GRUNTOWEGO

Ochronie środowiska wodno – gruntowego będą służyły następujące zapisy ujęte w planie:

W analizowanym projekcie planu, w zakresie ochrony ziemi, wprowadza się następujące zapisy:

- 1) nakaz ochrony gleby przed degradacją lub zanieczyszczeniem;
- 2) nakaz zagospodarowania zielenią urządzoną lub izolacyjną powierzchni niezabudowanych lub nieutwardzonych;
- 3) zakaz magazynowania surowców i materiałów bezpośrednio na powierzchni gruntu bez zabezpieczenia powierzchni przed infiltracją wód opadowych.

Ochronie powierzchni ziemi będą także służyły zapisy z zakresu gospodarki odpadami, w tym:

- 1) nakaz realizacji miejsc do zbierania odpadów komunalnych przy zastosowaniu osłon oraz zabezpieczeń przed infiltracją wód opadowych;
- 2) zakaz wykorzystywania terenu objętego planem w celu prowadzenia działalności polegającej na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów, w tym surowców wtórnych, złomu i pojazdów wycofanych z eksploatacji, przy czym przez przetwarzanie odpadów należy rozumieć także składowanie odpadów.

W analizowanym projekcie planu miejscowego, wprowadza się zapisy służące ochronie zasobów wodnych, w tym:

- 1) nakaz opóźniania spływu wód opadowych i roztopowych do odbiorników poprzez ich retencjonowanie we własnym zakresie w obrębie działki;
- 2) nakaz zabezpieczenia drożności systemu odprowadzania wód na obszarze planu;
- 3) nakaz realizacji obiektów w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na obszarze planu;
- 4) zakaz realizacji inwestycji mogących prowadzić do zanieczyszczenia wód podziemnych i wód powierzchniowych.

W zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych oraz wód deszczowych ustala się:

- 1) odprowadzanie ścieków sanitarnych do kanalizacji miejskiej, z zastrzeżeniem pkt 2 i 3;
- 2) dopuszczenie, do czasu realizacji kanalizacji sanitarnej, odprowadzenia ścieków sanitarnych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- 3) dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- 4) sukcesywna budowa rozdzielczej sieci kanalizacji sanitarnej.

W ocenianym projekcie planu miejscowego, ochronie środowiska gruntowo – wodnego, prócz powyższych zasad, będzie służyło także wskazanie minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnych dla poszczególnych przeznaczeń terenów.

10.3. OCHRONA PRZED HAŁASEM I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM

W analizowanym dokumencie, w zakresie ochrony przed hałasem:

- 1) wskazuje się tereny należące do poszczególnych rodzajów terenów, dla których określono dopuszczalne poziomy hałasu zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:
  - a) tereny oznaczone symbolami: **1MN, 2MN, 3MN, 4MN** na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną;
  - b) tereny oznaczone symbolami: **1WS-ZN, 3ZP, 4ZP** na których obowiązują poziomy hałasu jak dla terenów przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe;
- 2) nakaz stosowania zabezpieczeń akustycznych od ponadnormatywnego oddziaływania akustycznego od istniejących ciągów komunikacyjnych oraz przy realizacji nowej i przebudowie istniejącej zabudowy wymagającej ochrony przed hałasem – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, w zapisach ocenianego dokumentu ustala się, że poziom pól elektromagnetycznych w środowisku nie może przekraczać dopuszczalnych wartości określonych w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przy czym:

- 1) dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1MN, 2MN, 3MN, 4MN** obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) dla wszystkich pozostałych terenów w obszarze objętym planem obowiązują dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych jak dla miejsc dostępnych dla ludności.

Na rysunku planu zaznaczono przebieg napowietrznych linii elektroenergetycznych 110 kV wraz ze strefą oddziaływania.

10.4. OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ

W ocenianym projekcie planu ochronie różnorodności biologicznej będzie służyło wskazanie minimalnego procentowego udziału powierzchni biologicznie czynnych, dla poszczególnych przeznaczeń terenów.

Za korzystny z punktu widzenia ochrony przyrody, uznaje się także wprowadzenie przeznaczenia terenów zieleni urządzonej (**ZP**) oraz terenu wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej (**WS-ZN**).

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

W odniesieniu do terenu objętego opracowaniem, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, dla których należałoby rozpatrywać ewentualne rozwiązania alternatywne.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, związanych z realizacją ustaleń ocenianego dokumentu w kontekście przepisów odrębnych dotyczących obszarów chronionych, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania, na obszarach o skomplikowanych warunkach gruntowych, zagrożonych możliwością wystąpienia deformacji nieciągłych powierzchni, w tym między innymi w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej. Kwestia ta może dotyczyć także terenów położonych w sąsiedztwie zlikwidowanego szybu górniczego, zlokalizowanego w przeszłości za wschodnią granicą opracowania. Obszar ten również położony jest w zasięgu płytkiego kopalnictwa. Z uwagi na wspomnianą możliwość wystąpienia deformacji nieciągłych, mogących skutkować stratami w mieniu, na obszarach płytkiej eksploatacji górniczej, dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów kubaturowych, należałoby przeprowadzić stosowane badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, ustalające aktualne warunki geotechniczne.

W granicach analizowanego terenu, znajduje się także obszar, w rejonie którego wskazuje się na obecność gruntów nasypanych o znacznych miąższościach. Stanowi go obszar przemysłowy nr 11, obejmujący teren hałdy

po górnictwie rudnym. Przed wprowadzeniem zabudowy na terenach o znacznych miąższościach nasypów, należy przeprowadzić stosowne badania podłoża określające geotechniczne warunki posadowienia budynków zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem. Ponadto, z uwagi na charakter opisywanego obszaru przemysłowego, nie można wykluczyć występowania w jego rejonie zanieczyszczeń podłoża gruntowego – w szczególności metali ciężkich. Z tego względu, przed realizacją inwestycji budowlanych, może zaistnieć konieczność przeprowadzenia badań zanieczyszczenia powierzchni ziemi, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Obowiązek ten może zostać nałożony w toku dalszych procedur administracyjnych. W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji powodujących ryzyko, konieczne może być zastosowanie odpowiednich działań zaradczych.

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytko zalegających wód gruntowych. W rejonie powyższego uwarunkowania, na mocy ustaleń analizowanego projektu MPZP, możliwy będzie rozwój zabudowy w przyszłości. Tereny o płytkim zaleganiu wód gruntowych, posiadają niekorzystne uwarunkowania fizjograficzne oraz geotechniczne, dlatego przed wprowadzeniem w ich rejonie zagospodarowania, w tym zabudowy kubaturowej, możliwa będzie konieczność wprowadzenia specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno – ściekowej oraz melioracji.

Realizacja nowego zainwestowania, w oparciu o założenia ocenianego projektu planu, może lokalnie wiązać się również z koniecznością wycinki roślinności drzewiastej i krzewiastej, w rejonie terenów, na których ten rozwój przewidziano. W przypadku konieczności wycinki zieleni wysokiej, w celu minimalizacji potencjalnego oddziaływania na zwierzęta, w tym awifaunę, korzystne byłoby jej przeprowadzenie w okresie przypadającym na drugą połowę października do końca lutego, bądź po poprzedzającej ekspertyzie ornitologicznej, potwierdzającej możliwość przeprowadzenia planowanych prac w bez wpływu na ptaki. Przed ewentualną realizacją zainwestowania, która wiązać się będzie z zajęciem obszarów zadrzewień, przed przystąpieniem do prac budowlanych, korzystne byłoby sprawdzenie terenu pod kątem występowania innych gatunków zwierząt chronionych, mogących bytować w rejonie zadrzewień, w tym np. jeży. W przypadku ich stwierdzenia, należałoby je stosownie zabezpieczyć.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsze opracowanie obejmuje prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Bytom - etap V - dla terenu położonego w rejonie ulicy Bażantowej. Celem przedmiotowej prognozy jest przedstawienie i analiza przewidywanych oddziaływań na środowisko związanych z realizacją projektowanych przeznaczeń i zagospodarowania terenu. Dla określenia potencjalnego wpływu projektowanego zagospodarowania na środowisko posłużono się metodami analitycznymi wykorzystując analogie pomiędzy planowanymi przeznaczeniami terenów, a obszarami już zagospodarowanymi o zbliżonych funkcjach w odniesieniu do uwarunkowań środowiskowych.

Teren objęty projektem planu miejscowego, zlokalizowany jest w południowej części miasta Bytomia, w rejonie ul. Bażantowej. Jego otoczenie stanowią: zabytkowy Park Fazaniec, zespół Rodzinnych Ogrodów Działkowych „Jedność Robotnicza” oraz tereny nieużytków przemysłowych. Analizowany teren zajmuje powierzchnię około 32,5 ha.

Teren ten charakteryzuje się zróżnicowanym sposobem użytkowania oraz stopniem przekształcenia. W jego północnej części zlokalizowana jest hałda po górnictwie rudnym, obecnie porośnięta roślinnością. Część południowa terenu przez długi czas wykorzystywana była rolniczo, jednak z czasem zaprzestano prowadzenia gospodarki rolnej. Obecnie występują tu zarówno powierzchnie zieleni, jak również obserwowany jest rozwój osiedla domów jednorodzinnych. Główną drogą umożliwiającą dojazd w granice analizowanego terenu jest ul. Bażantowa. Przez centralną część terenu przebiega ścieżka pieszka, o charakterze drogi gruntowej. Stanowi ona część zabytkowego Parku Fazaniec, prowadząca w jego obszar, której towarzyszy aleja topolowa.

Na mocy ocenianego projektu planu, przewiduje się:

- 1) Wprowadzenie przeznaczenia terenu wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni naturalnej (**WS-ZN**) oraz terenów zieleni urządzonej (**ZP**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, w tym lokalnie zadrzewionych;
- 2) Wprowadzenie przeznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**2MN, 4MN**) wraz z terenem drogi dojazdowej (**1KDD**) i terenem komunikacji pieszo – rowerowej (**1KP**), w rejonie terenów w większości zainwestowanych;
- 3) Wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**3MN**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, porośniętych roślinnością spontaniczną, w tym gatunkami inwazyjnymi;
- 4) Wprowadzenie przeznaczenia terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (**1MN**) wraz z terenem drogi dojazdowej (**1KDD**), w rejonie powierzchni biologicznie czynnych, przekształconych, w tym na obszarze przemysłowym.

Zakres zamierzeń planistycznych, wynikający z ustaleń ocenianego dokumentu, nie narusza ustaleń obowiązującego *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bytom*.

Dla analizowanego obszaru, nie uchwalono dotychczas planu miejscowego. Poprzez brak realizacji ustaleń ocenianego dokumentu, rozumie się sytuację pozostawienia analizowanego obszaru w dotychczasowym stanie planistycznym, tj. bez obowiązującego planu, jednak sytuacja ta nie gwarantuje zachowania aktualnego stanu zagospodarowania, a może sprzyjać rozwojowi nowych inwestycji w oderwaniu do uwarunkowań środowiskowych i prowadzić do dalszej degradacji środowiska.

Oddziaływania na środowisko związane z realizacją ustaleń projektu planu, będą przede wszystkim następstwem przewidywanego rozwoju terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wraz z terenem drogowym. Powierzchnie, w rejonie których możliwy jest rozwój zainwestowania, obejmują obszary w chwili obecnej pozbawione zabudowy. Stanowią je głównie tereny nieużytków porośnięte zielenią. W analizowanym projekcie planu dopuszczono także możliwość realizacji wybranych przedsięwzięć, zaliczanych zgodnie z przepisami prawa, do grupy inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających uzyskania decyzji środowiskowej.

W przypadku realizacji nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania, należy spodziewać się wystąpienia oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska. Oddziaływanie krótkotrwałe na etapie budowy będzie dotyczyło przede wszystkim realizacji nowych domów jednorodzinnych bądź budowy fragmentu drogi. Na etapie budowy poszczególnych zamierzeń, będzie między innymi dochodziło do emisji hałasu oraz uwalniania zanieczyszczeń do powietrza (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane). Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji. Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi. Wprowadzanie poza przyrodniczych form zagospodarowania będzie lokalnie związane z zajęciem powierzchni zielonych i częściowym usunięciem porastającej jej roślinności. Wraz zajęciem terenów zielonych trwale przekształcone zostaną siedliska zwierząt (ograniczona zostanie ich powierzchnia). Na etapie funkcjonowania terenów, z uwagi na nieuciążliwy charakter przeznaczeń, nie należy spodziewać się wystąpienia oddziaływań znaczących i negatywnych. Oddziaływania te będą związane z funkcjonowaniem osiedla domów jednorodzinnych, w tym będą dotyczyły ruchu samochodów, dojeżdżających w rejon zabudowy mieszkaniowej. Do oddziaływań długotrwałych, można zaliczyć wzrost powstawania ścieków i odpadów. Na skutek przyrostu nowych budynków, zmienią się lokalne warunki krajobrazowe.

Na mocy ocenianego projektu planu, wprowadzono stosowne zapisy ograniczające, w tym m.in. z zakresu ochrony przez hałasem, ochrony powietrza, ochrony wód i powierzchni ziemi czy ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

Założenia analizowanego projektu planu, nie będą wpływały na obszary chronione na mocy *ustawy o ochronie przyrody*, w tym na obszary Natura 2000.

Z uwagi na oddalenie od granic państwa oraz ze względu na lokalny charakter oddziaływania proponowanego w ocenianym projekcie planu przeznaczenia terenów, nie przewiduje się zaistnienia oddziaływania, wykraczającego poza granice kraju.

W odniesieniu do terenów objętych opracowaniem, wskazuje się na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, wynikających z założeń projektu planu, dla których należałoby rozpatrywać ewentualne rozwiązania alternatywne.

Wśród kwestii potencjalnie problemowych, znajduje się możliwy rozwój zainwestowania, na obszarach o skomplikowanych warunkach gruntowych, w tym między innymi w rejonie obszarów dawnej płytkiej eksploatacji górniczej. Kwestia ta może dotyczyć także terenów położonych w sąsiedztwie zlikwidowanego szybu górniczego, zlokalizowanego w przeszłości za wschodnią granicą opracowania. Obszar ten również położony jest w zasięgu płytkiego kopalnictwa. Z uwagi na skomplikowane warunki gruntowe w tych obszarach, dla wszelkich działań inwestycyjnych, w tym przed realizacją obiektów budowlanych, należałoby przeprowadzić odpowiednie badania podłoża, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem.

W granicach analizowanego terenu, znajduje się także obszar przemysłowy (hałda), w rejonie którego wskazuje się na obecność gruntów nasypowych. Przed wprowadzeniem zabudowy na terenach nasypów, należy przeprowadzić stosowne badania podłoża określające warunki posadowienia budynków. Ponadto, z uwagi na charakter hałdy, nie można wykluczyć występowania w jej rejonie zanieczyszczeń podłoża – w szczególności metali ciężkich. Z tego względu, przed realizacją zabudowy, może zaistnieć konieczność przeprowadzenia badań zanieczyszczenia powierzchni ziemi, zgodnie z obowiązującymi przepisami. W przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów substancji, konieczne może być zastosowanie odpowiednich działań zaradczych.

W granicach analizowanego terenu, wskazuje się na obecność obszarów, pozostających w zasięgu płytkich wód gruntowych. W rejonie tych terenów, na mocy ustaleń analizowanego projektu MPZP, możliwy będzie rozwój zabudowy. Tereny o płytkich wodach gruntowych, mogą wymagać konieczności wprowadzenia specjalistycznych rozwiązań z zakresu gospodarki wodno – ściekowej oraz melioracji.

Realizacja nowego zainwestowania, może lokalnie wiązać się również z koniecznością usunięcia drzew bądź krzewów. W przypadku konieczności wycinki zieleni wysokiej, w celu minimalizacji potencjalnego oddziaływania na zwierzęta, w tym ptaki, korzystne byłoby jej przeprowadzenie w okresie przypadającym na drugą połowę października do końca lutego, bądź po poprzedzającej ekspertyzie specjalisty, potwierdzającej możliwość przeprowadzenia planowanych prac w bez wpływu na ptaki. Przed ewentualną realizacją zainwestowania, która wiązać się będzie z zajęciem obszarów zadrzewień, przed przystąpieniem do prac budowlanych, korzystne byłoby sprawdzenie terenu pod kątem występowania innych gatunków zwierząt chronionych, mogących bytować w rejonie zadrzewień, w tym np. jeży. W przypadku ich stwierdzenia, należałoby je stosownie zabezpieczyć.

Podsumowując, założenia projektowe, przyjęte w ocenianym dokumencie planistycznym, dotyczą możliwości rozwoju zainwestowania o niskiej uciążliwości dla środowiska, tj. głównie obszarów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, kosztem powierzchni zieleni, głównie zieleni spontanicznej – porastającej w rejonie dawnych użytków rolnych oraz zieleni porastającej obszar hałdy. Istotnym założeniem ocenianego projektu planu, jest wprowadzenie szeregu zapisów dotyczących możliwości rozwoju przyszłego zainwestowania, w tym zapisów które będą ograniczały potencjalne niekorzystne oddziaływanie przyszłych terenów zabudowy na środowisko. Choć wskazuje się tu na występowanie kwestii potencjalnie problemowych, uchwalenie ocenianego projektu planu miejscowego jako elementu prawa lokalnego, z uwagi na wprowadzone zapisy ograniczające, w postaci nakazów oraz zakazów, umożliwi dalsze gospodarowanie na analizowanym terenie w sposób zorganizowany oraz pozwoli zminimalizować potencjalnie negatywne oddziaływanie na środowisko i na ludzi. Założenia ocenianego projektu miejscowego planu, nie stoją w sprzeczności z przepisami odrębnymi.

13. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA WYBRANYCH ELEMENTÓW ZAGOSPODAROWANIA TERENU ORAZ UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

ZDJĘCIE 1 Zabudowa jednorodzinna przy ul. Bażantowej, południowo – wschodnia część terenu

ZDJĘCIE 2 Zabudowa jednorodzinna i powierzchnie nieużytków, południowo - zachodnia część terenu

ZDJĘCIE 3 Zabudowa jednorodzinna i powierzchnie nieużytków, wschodnia część terenu, widok z Parku Fazaniec

ZDJĘCIE 4 Obszar hałdy po górnictwie rudnym – rośliność spontaniczna